

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Επίσημη
Εφημερίδα
της Δημοκρατίας
Παράρτημα
Δεύτερο:
19.12.1980
6.4.1985
27.1.1995
20.7.2012
22.11.2013
6.5.2016
1.11.2019.

Ο Κανονισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας

(Ως εδημοσιεύθη εις το παράρτημα Δεύτερον της
Επίσημου Εφημερίδος της Δημοκρατίας υπ' Αρ. 1651
της 19^{ης} Δεκεμβρίου 1980, υπ' Αρ. 2045 της 6^{ης}
Απριλίου 1985, υπ' Αρ. 2948 της 27^{ης} Ιανουαρίου
1995, υπ' Αρ. 4090 της 20^{ης} Ιουλίου 2012, υπ' Αρ.
4092 της 22^{ας} Νοεμβρίου 2013, υπ' Αρ. 4105 της 6^{ης}
Μαΐου 2016 και υπ' Αρ. 4124 της 1^{ης} Νοεμβρίου 2019).

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Κανονισμός
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	1-3
ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ-ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄: ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ	4-7
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄: ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ	7Α
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄: ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΩΡΩΝ	8-10
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄: ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄: ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ	12-19
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄: ΣΥΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ Ή ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ	19Δ-19Ι
ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ- ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄: ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ	20-36
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	37-48
ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ-ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ	49-62
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΝ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	63-66
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΝ	67-71
ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ-ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗ ΘΕΜΑΤΩΝ	72-78Γ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ-ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	79-86
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ	
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ	

Εν τη ενασκήσει των υπό της παραγράφου (1) του Άρθρου 73 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας παρεχομένων εξουσιών, η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά την συνεδρίασιν αυτής της 11^{ης} Δεκεμβρίου 1980 ενέκρινε τον Κανονισμόν αυτής, έχοντα ως ακολούθως:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός
τίτλος.
Επίσημη
Εφημερίδα
της Δημοκρατίας
Παράρτημα
Δεύτερο:
19.12.1980
6.4.1985
27.1.1995
20.7.2012
22.11.2013
6.5.2016
1.11.2019.

1. Ο παρών Κανονισμός θα αναφέρεται ως ο Κανονισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ερμηνεία.

2.-(1) Εν τω παρόντι Κανονισμώ, εκτός εάν άλλως προκύπτει εκ του κειμένου:

«Βουλή» σημαίνει την Βουλήν των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας:

«Επιτροπή» σημαίνει την μόνιμον Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν την οποία καταρτίζει η Επιτροπή Επιλογής και περιλαμβάνει οιασδήποτε προσωρινάς, ad hoc ή άλλας ειδικάς Κοινοβουλευτικές Επιτροπάς:

Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

«κανονισμός» σημαίνει τον Κανονισμόν της Βουλής:

«Πρόεδρος» σημαίνει τον Πρόεδρον της Βουλής και περιλαμβάνει, όπου το κείμενον επιτρέπει τούτο, τον προεδρεύοντα συνεδριάσεως της Βουλής:

«Σύνταγμα» σημαίνει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(2) Λέξεις και φράσεις μη άλλως οριζόμεναι εν τω κανονισμώ θα έχουν την έννοιαν ήτις αποδίδεται εις αυτάς υπό του Συντάγματος.

Ενσωμάτωσις
διατάξεων του
Συντάγματος.

3. Αι διατάξεις του Συντάγματος αι αναφερόμεναι εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων θεωρούνται ως ενσωματούμεναι εις τον κανονισμόν ο οποίος θα αναγινώσκηται, ερμηνεύηται και εφαρμόζηται τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος εν γένει.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄ ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Πρόεδρος Βουλής κατά
την πρώτην συνεδρίαν
της πρώτης τακτικής
συνόδου.

4. Κατά την πρώτην συνεδρίασιν της πρώτης τακτικής συνόδου της περιόδου της Βουλής την έδραν του Προέδρου καταλαμβάνει ο πρεσβύτερος των παρόντων Βουλευτών μέχρι της εκλογής του νέου Προέδρου της Βουλής.

Διαβεβαίωσις
Βουλευτών.

5.-(1) Ο προεδρεύων της συνεδριάσεως ταύτης κηρύσσει την έναρξιν ταύτης καλεί τους εκλεγέντας Βουλευτάς όπως δώσουν εν τη Βουλή και προ της αναλήψεως των καθηκόντων των την υπό του Άρθρου 69 του Συντάγματος προνοουμένην διαβεβαίωσιν.

(2) Βουλευτής απουσιάζων εκ της πρώτης συνεδριάσεως ή Βουλευτής εκλεγείς διαρκούσης της περιόδου δίδει, προ της αναλήψεως των καθηκόντων του, την υπό του Άρθρου 69 του Συντάγματος προνοουμένην διαβεβαίωσιν.

Εκλογή Προέδρου
Βουλής.

6. Μετά την διαβεβαίωσιν των Βουλευτών λαμβάνει χώραν η εκλογή του Προέδρου της Βουλής, εφαρμοζομένων των διατάξεων του Άρθρου 72 του Συντάγματος.

Ανάληψις θέσεως υπό
Γραμματέων και
Κοσμητόρων.

7. Οι υπό του Προέδρου διοριζόμενοι μετά την εκλογήν του Γραμματείς και Κοσμήτορες της Βουλής λαμβάνουν τας θέσεις των κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Σύγκλησις Εκτάκτου
Συνόδου.
Επίσημη
Εφημερίδα
της Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
6.4.1985.

7Α.-(1) Η Βουλή συγκαλείται εις έκτακτον σύνοδον τη εγγράφω αιτήσει δέκα Βουλευτών απευθυνομένην προς τον Πρόεδρον. Οι αιτούντες την σύγκλησιν εκτάκτου συνόδου Βουλευταί αναφέρουν εν τη αιτήσει των το προς συζήτησιν θέμα και τους λόγους εν συνόψει διά τους οποίους θα έδει να συγκληθή η έκτακτος σύνοδος της Βουλής, υπογράφουσι δε ταύτην αυτοπροσώπως ή διά πληρεξουσίου αντιπροσώπου. Εις την τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν το πληρεξουσιοδοτούν έγγραφον επισυνάπτεται τη αιτήσει.

(2) Άμα τη λήψει της αιτήσεως ο Πρόεδρος άνευ υπαιτίου βραδύτητος και εν πάση περιπτώσει εντός πέντε ημερών από της λήψεως της τοιαύτης αιτήσεως ορίζει την ούτω ζητηθείσαν σύνοδον της Βουλής και την πρώτην συνεδρίαν αυτής ήτις δεν δύναται να απέχη πέραν των οκτώ ημερών εν συνόλω από της ημερομηνίας λήψεως της ως προείρηται αιτήσεως. Κατά τον υπό του Προέδρου καθορισμόν της ειρημένης συνεδρίας γνωστοποιείται συγχρόνως εις τους Βουλευτάς το περιεχόμενον της αιτήσεως των αιτούντων την σύγκλησιν εκτάκτου συνόδου.

(3) Ευθύς ως η Βουλή συνέλθει κατά την υπό του Προέδρου ορισθείσαν ημέραν και ώραν αποφασίζει επί του προτεινομένου προς συζήτησιν θέματος. Εις ην περίπτωσιν η Βουλή ήθελεν εγκρίνει την εγγραφήν του προταθέντος προς συζήτησιν θέματος η συζήτησις αυτού δύναται να γίνει αμέσως ή εις ετέραν συνεδρίασιν ως ήθελεν αποφασισθή υπό της Βουλής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΟΡΩΝ

Αρμοδιότητες Προέδρου
Βουλής.

8.-(1) Ο Πρόεδρος ασκεί τας αρμοδιότητας τας οποίας του αναγνωρίζουν το Σύνταγμα, ο Κανονισμός και οι Νόμοι.

(2) Ο Πρόεδρος-

- (α) διατηρεί την τάξιν κατά τας συνεδριάσεις της Βουλής, επιβάλλει την τήρησιν του κανονισμού, διευθύνει την συζήτησιν εντός των ορίων του κανονισμού, θέτει εις ψηφοφορίαν τα ζητήματα, αναγγέλλει το αποτέλεσμα, διερμηνεύει τα αισθήματα της Βουλής και γενικώς μεριμνά διά την ομαλήν διεξαγωγήν των εργασιών της Βουλής
- (β) αγορεύει από της έδρας του οσάκις συζητήται θέμα σχετιζόμενον προς τον κανονισμόν ή διά να εξηγήση εις ποίαν θέσιν ευρίσκεται το ζήτημα ή διά να παράσχη τας αναγκαίας πληροφορίας ή διά να επαναγάγη εις το θέμα της συζητήσεως τους αγορεύοντας ή τους παρεκτρεπομένους εις την τάξιν
- (γ) διορίζει και επιβλέπει τους Γραμματείς και Κοσμήτορας περί την εκτέλεσιν των καθηκόντων των
- (δ) προΐσταται των υπηρεσιών της Βουλής και εντέλλεται τας εντός του πλαισίου του προϋπολογισμού της Βουλής δαπάνας
- (ε) αντιπροσωπεύει την Βουλήν εις τας επισήμους εκδηλώσεις εντός και εκτός της Βουλής ως και εις τας επισήμους τελετάς και δεξιώσεις τόσον κατά την διάρκειαν των εργασιών της Βουλής όσον και μετά την λήξιν της συνόδου
- (στ) απευθύνεται εκ μέρους της Βουλής προς τον Πρόεδρον της Δημοκρατίας και τους λοιπούς αξιωματούχους της Πολιτείας.

Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
6.5.2016.

(3) Σε περίπτωση που-

- (α) βουλευτής παραλείπει να υποβάλει δήλωση περιουσιακών στοιχείων, όπως ορίζεται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία που ρυθμίζει τη δήλωση και τον έλεγχο της περιουσίας βουλευτή ή
- (β) βουλευτής έχει άμεσο ή έμμεσο ή συγκεκαλυμμένο περιουσιακό όφελος το οποίο δεν έχει περιληφθεί στη δήλωση περιουσιακών του στοιχείων ή
- (γ) έχουν περιληφθεί στη δήλωση βουλευτή αναληθή στοιχεία ή
- (δ) από την αμέσως προηγούμενη δήλωση υπάρχει διαφοροποίηση της περιουσίας του βουλευτή ή του/της συζύγου του ή των ανήλικων τέκνων του, χωρίς ταυτόχρονα να υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση της συγκεκριμένης διαφοροποίησης,

ο Πρόεδρος απευθύνει σε αυτόν γραπτή παρατήρηση, παρέχοντας στο βουλευτή τη δυνατότητα να ακουστεί, και αποφασίζει τον περαιτέρω χειρισμό του θέματος.

- Αρμοδιότητες Γραμματέων.
9. Οι Γραμματείς βοηθούν τον Πρόεδρον εις την διεύθυνσιν των συνεδριάσεων της Βουλής, αναγινώσκουν εις την Βουλήν παν έγγραφον του οποίου η ανάγνωσις κρίνεται αναγκαία υπό του Προέδρου, σημειούν κατά σειράν τα ονόματα των ζητούντων τον λόγον Βουλευτών, βοηθούν τον Πρόεδρον εις τας ψηφοφορίας και καταγράφουν τας γενομένας αποφάσεις.
- Αρμοδιότητες Κοσμητόρων.
10. Οι Κοσμήτορες βοηθούν τον Πρόεδρον εις την τήρησιν της τάξεως εν τη Βουλή και μεριμνούν περί της εκτελέσεως πάσης εντολής του Προέδρου ίδια αφορώσης εις την τήρησιν της τάξεως κατά τας συνεδριάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

- Περιεχόμενον ημερησίας διατάξεως.
11. Η συμφώνως προς το Σύνταγμα καταρτιζομένη ημερησία διάταξις περιλαμβάνει τα ακόλουθα κεφάλαια-
- (α) Κεφάλαιον Πρώτον: Νομοθετική εργασία.
- (β) Κεφάλαιον Δεύτερον: Κατάθεσις νομοσχεδίων και εγγράφων.
- (γ) Κεφάλαιον Τρίτον: Ερωτήσεις και Απαντήσεις.
- (δ) Κεφάλαιον Τέταρτον: Θέματα εγγραφέντα προς συζήτησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄
ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ

- Επιτροπή τήρησεως Κανονισμού. Ερμηνεία.
12. Διά τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, εκτός εάν εκ του κειμένου προκύπτει διάφορος έννοια-
- «Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπήν την καθιδρυομένην δυνάμει του Κανονισμού 16 του παρόντος Κανονισμού·
- «καθωρισμένη ημερομηνία» σημαίνει την τελευταίαν ημέραν εκάστου μηνός και εάν αύτη είναι Κυριακή ή αργία την αμέσως επομένην.
- Συμμετοχή Βουλευτού εις εργασίας Βουλής και Επιτροπών.
13. Οι Βουλευταί υποχρεούνται όπως συμμετέχουν εις τας συνεδριάσεις και τας εργασίας της Βουλής όπως επίσης και πάσης Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της οποίας είναι μέλη, δικαιούνται δε να παρίστανται και λαμβάνουν μέρος άνευ ψήφου εις τας συνεδριάσεις οιασδήποτε Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της οποίας δεν είναι μέλη.
- Παρουσία Βουλευτών εις τας συνεδριάσεις Βουλής και Επιτροπών.
14. Η παρουσία Βουλευτών εις τας συνεδριάσεις της Βουλής διαπιστούται υπό του Γραμματέως της Βουλής, η δε παρουσία εις συνεδρίασιν Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εκ Μητρώου τηρουμένου διά τας συνεδριάσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών υπό του Γραμματέως των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και υπογραφομένου υπό του Προέδρου της οικείας Επιτροπής μετά το πέρας της συνεδριάσεως.
- Απουσία Βουλευτών άνευ ευλόγου αιτίας.
- 15.-(1) Πας Βουλευτής όστις απουσιάζει άνευ ευλόγου αιτίας εκ τριών συνεχών συνεδριάσεων της Βουλής ή εκ τεσσάρων συνεχών συνεδριάσεων της αυτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, της οποίας είναι μέλος, εκπίπτει του δικαιώματος λήψεως του μηνιαίου επιδόματος παραστάσεως.

(2) Πας Βουλευτής όστις απουσιάζει άνευ ευλόγου αιτίας εκ δύο συνεχών συνεδριάσεων της Βουλής ή εκ τριών συνεχών συνεδριάσεων της αυτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, της οποίας είναι μέλος, εκπίπτει του δικαιώματος λήψεως του ημίσεος του μηνιαίου επιδόματος παραστάσεως.

(3) Πας Βουλευτής όστις απουσιάζει άνευ ευλόγου αιτίας εκ δύο συνεχών συνεδριάσεων της αυτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, της οποίας είναι μέλος, εκπίπτει του δικαιώματος λήψεως του ενός τρίτου του μηνιαίου επιδόματος παραστάσεως.

- Επιτροπή Τηρήσεως Κανονισμού. 16.-(1)Καθιδρύεται Επιτροπή, αποτελούμενη εκ του Προέδρου ως προέδρου και ετέρων τριών Μελών διοριζομένων υπό της Επιτροπής Επιλογής, ήτις συνεδριάζει άπαξ του μηνός και εις καθωρισμένην ημερομηνίαν προς εξέτασιν των απουσιών Βουλευτών εκ των συνεδριάσεων της Βουλής και των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και αποφαινεται περί του δεδικοιολογημένου ή μη των τοιούτων απουσιών κατά την διάρκειαν του μηνός.
- (2) Ο Πρόεδρος διαβιβάζει προς τον Υπουργόν των Οικονομικών τας αποφάσεις της Επιτροπής δι' αποκοπήν του όλου ή μέρους του μηνιαίου επιδόματος παραστάσεως, αναλόγως της περιπτώσεως, των αδικαιολογήτως απουσιασάντων Βουλευτών. Η τοιαύτη αποκοπή πραγματοποιείται εκ του επιδόματος παραστάσεως του επομένου μηνός.
- Ειδοποίησις Βουλευτού περί της απουσίας του. 17.-(1)Βουλευτής προτιθέμενος να απουσιάσῃ ἐξ οιασδήποτε συνεδριάσεως κατά την διάρκειαν του μηνός οφείλει, κατά το δυνατόν, να πληροφορηῖ εκ των προτέρων τον Πρόεδρον.
- (2) Βουλευτής απουσιάσας ἐξ οιασδήποτε συνεδριάσεως κατά την διάρκειαν του μηνός υποβάλλει εις τον Πρόεδρον της Βουλής εγγράφως τους λόγους απουσίας αυτού προ της ορισθείσης ημερομηνίας συνεδριάσεως της Επιτροπής.
- (3) Οιοσδήποτε Βουλευτής ήθελεν απουσιάσει και δεν υποβάλει εγγράφως τους λόγους απουσίας αυτού θεωρείται ως απουσιάσας άνευ ευλόγου αιτίας, εκτός εάν ικανοποιήση την Επιτροπήν περί του αντιθέτου.
- Εξέτασις δικαιολογητικών υπό Επιτροπής τηρήσεως κανονισμού. 18. Η Επιτροπή εξετάζει τα δικαιολογητικά δι' εκάστην απουσίαν και αποφασίζει αναλόγως βασιζομένη επί των ακολούθων κριτηρίων:
- Κρίνεται δικαιολογημένη απουσία Βουλευτού διά λόγους υγείας αυτού, ή λόγω θανάτου ή σοβαράς ασθενείας μέλους της οικογενείας του, ή λόγω μεταβάσεως εις το εξωτερικόν δι' οιονδήποτε δημόσιον σκοπόν ή δι' οιονδήποτε ιδιωτικόν σκοπόν ή έτερον σκοπόν κρινόμενον ως εύλογον υπό της Επιτροπής:
- Νοείται ότι εις την περίπτωσιν μεταβάσεως εις το εξωτερικόν δι' ιδιωτικούς λόγους η τοιαύτη μετάβασις θα είναι διά λογικήν υπό τας περιστάσεις χρονικήν περίοδον.
- Κατάθεσις περικοπτομένου ποσού εις ειδικόν Ταμείον. 19. Παν ποσόν περικοπτόμενον δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου κατατίθεται εις ειδικόν Ταμείον υπό τον έλεγχον της Επιτροπής και διατίθεται δι' ους σκοπούς η Βουλή ήθελε διά Κανονισμού αποφασίσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΣΥΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ Ή ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ
ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Ερμηνεία των όρων «ανεξάρτητος ή μεμονωμένος βουλευτής», «κόμμα» και «Σύσκεψη». Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Παράρτημα Δεύτερο: 22.11.2013.

19Α. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου-

«ανεξάρτητος ή μεμονωμένος βουλευτής» σημαίνει το βουλευτή που δεν ανήκει σε

πολιτικό κόμμα που εκπροσωπείται στη Βουλή τη δεδομένη χρονική στιγμή·

«κόμμα» σημαίνει κάθε πολιτικό κόμμα που εκπροσωπείται στη Βουλή από έναν τουλάχιστον βουλευτή και περιλαμβάνει τα πολιτικά κόμματα τα οποία, σύμφωνα με την παράγραφο 12 του Άρθρου 73 του Συντάγματος, δε δύνανται να σχηματίσουν πολιτική κομματική ομάδα που να δικαιούται αναγνώρισης·

«Σύσκεψη» σημαίνει το διακομματικό συλλογικό όργανο στο οποίο συμμετέχουν οι εκπρόσωποι όλων των κομμάτων στη Βουλή.

Σύνθεση
Σύσκεψης.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
22.11.2013.

19B. Η Σύσκεψη αποτελείται από τον Πρόεδρο, ο οποίος και προΐσταται της Σύσκεψης, καθώς και από τους αρχηγούς ή εκπροσώπους όλων των κομμάτων στη Βουλή, όπως τα ίδια τα κόμματα υποδείξουν:

Νοείται ότι τα κόμματα μπορεί να υποδεικνύουν αναπληρωτή του εκπροσώπου τους στη Σύσκεψη:

Νοείται περαιτέρω ότι τα κόμματα δεν μπορεί να εκπροσωπούνται από πέραν των δύο εκπροσώπων σε κάθε συνεδρία της Σύσκεψης.

Αρμοδιότητες
Σύσκεψης.

19Γ.-(1) Η Σύσκεψη ασχολείται με την καλύτερη οργάνωση των εργασιών της Βουλής μέσα από τη συνεργασία του Προέδρου και όλων των κομμάτων.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των προνοιών της παραγράφου (1), η Σύσκεψη δύναται-

- (α) να εισηγείται προς την ολομέλεια της Βουλής την αναβολή της συζήτησης θέματος που περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξή της, αφού προηγουμένως λάβει τις απόψεις του Προέδρου της καθ' ύλην αρμόδιας για το θέμα Κοινοβουλευτικής Επιτροπής·
- (β) να εισηγείται τη διαδικασία και τη διάρκεια της συζήτησης νομοσχεδίων, προτάσεων νόμου και σχεδίων κανονισμών στην ολομέλεια, καθώς και τη διαδικασία και τη διάρκεια της συζήτησης θεμάτων του Κεφαλαίου Δ' κατ' εφαρμογήν του Κανονισμού 78Α·
- (γ) να εκφράζει την άποψη ή τις εισηγήσεις της προς τα κόμματα, τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές ή/και την ολομέλεια της Βουλής σε σχέση με λειτουργικά, οργανωτικά, διαδικαστικά ή άλλα θέματα·
- (δ) να εισηγείται όπως ένα θέμα τύχει εξέτασης από μία ή περισσότερες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές ή όπως εξετασθεί το ενδεχόμενο να χαρακτηριστεί ως επείγουσας φύσης νομοσχέδιο, πρόταση νόμου ή σχέδιο κανονισμών·

Νοείται ότι η Σύσκεψη έχει συμβουλευτικό ρόλο και δεν μπορεί να αποφασίσει ή να επιβάλει τη θέση της για οποιοδήποτε θέμα για το οποίο, σύμφωνα με το Σύνταγμα ή με οποιοδήποτε άλλες πρόνοιες του κανονισμού, έχει αρμοδιότητα να ενεργήσει ή να αποφασίσει άλλο πρόσωπο, όργανο ή σώμα:

Νοείται περαιτέρω ότι για την υιοθέτηση ή/και την υλοποίηση των εισηγήσεων της Σύσκεψης εφαρμόζονται οι αντίστοιχες υφιστάμενες πρόνοιες του Συντάγματος ή του κανονισμού για το θέμα:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι η υιοθέτηση εισήγησης της Σύσκεψης από

πρόσωπο, όργανο ή σώμα προς το οποίο αυτή απευθύνεται δεν εφαρμόζεται αυτοδικαίως, αλλά απαιτείται να τεθούν σε εφαρμογή οι σχετικές αντίστοιχες πρόνοιες του Συντάγματος ή του κανονισμού που αφορούν ή ρυθμίζουν το εν λόγω θέμα.

Προεδρία
Σύσκεψης.

19Δ. Η Σύσκεψη προεδρεύεται από τον Πρόεδρο της Βουλής, τον οποίο μπορεί να εκπροσωπεί στις συνεδριάσεις αυτής κατά την απουσία του ή σε περίπτωση κωλύματός του ο αναπληρών αυτόν Βουλευτής, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του Άρθρου 72 του Συντάγματος.

Σύγκληση
συνεδριάσεων
Σύσκεψης.

19Ε.-(1) Η Σύσκεψη μπορεί να συγκαλείται σε τακτική συνεδρίαση από τον Πρόεδρο κάθε εβδομάδα και σε έκτακτη συνεδρίαση, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον Πρόεδρο ή κατόπιν εισήγησης των μελών της που προέρχονται από δύο τουλάχιστον κόμματα. Η συγκεκριμένη ημέρα και ώρα της συνεδρίασης γνωστοποιείται έγκαιρα στους συμμετέχοντες στις εργασίες της.

(2) Η Σύσκεψη μπορεί να συνέρχεται σε κοινές συνεδρίες με έναν ή περισσότερους εκ των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών για τη συζήτηση θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος.

(3) Στις συνεδρίες της Σύσκεψης μπορεί να καλούνται και να παρίστανται εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας, ανεξάρτητοι αξιωματούχοι, εκπρόσωποι οργανωμένων συνόλων ή/και φυσικά πρόσωπα, εφόσον κρίνεται σκόπιμο από τον Πρόεδρο ή κατόπιν εισήγησης των μελών της που προέρχονται από δύο τουλάχιστον κόμματα.

Ημερήσια διάταξη
συνεδριάσεων
Σύσκεψης.

19ΣΤ. Ο Πρόεδρος καθορίζει την ημερήσια διάταξη της Σύσκεψης και μπορεί να περιλαμβάνει σε αυτήν και θέματα που του εισηγούνται οι αρχηγοί ή οι εκπρόσωποι των κομμάτων ή τα οποία αποφασίζεται να συζητηθούν από την ίδια τη Σύσκεψη.

Απαρτία
Σύσκεψης.

19Ζ. Η Σύσκεψη βρίσκεται σε απαρτία, αν παρίστανται ή εκπροσωπούνται σε αυτήν ο Πρόεδρος και μέλη της που προέρχονται από τρία κόμματα, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο συνιστούν πολιτική κομματική ομάδα που δικαιούται αναγνώρισης σύμφωνα με την παράγραφο 12 του Άρθρου 73 του Συντάγματος.

Αποφάσεις
Σύσκεψης.

19Η. Άνευ επηρεασμού των προνοιών του Κανονισμού 78Α, οι αποφάσεις της Σύσκεψης λαμβάνονται με συναίνεση.

Πρακτικά
συνεδριάσεων
Σύσκεψης.

19Θ. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Σύσκεψης τηρούνται κατά λέξη, θεωρούνται εμπιστευτικά και δεν κυκλοφορούν σε κανένα μη μέλος αυτής:

Νοείται ότι απόσπασμα των πρακτικών μπορεί να δοθεί, κατόπιν έγκρισης του Προέδρου, προς Πρόεδρο Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, για να τύχει ενημέρωσης επί συγκεκριμένου ζητήματος.

Ενημέρωση
ανεξάρτητων ή
μεμονωμένων
βουλευτών.

19Ι. Ο Πρόεδρος ενημερώνει, κατά την κρίση του, τους ανεξάρτητους ή μεμονωμένους βουλευτές για αποφάσεις ή εισηγήσεις της Σύσκεψης που ενδεχομένως να τους αφορούν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄
ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

- Αγόρευσις Βουλευτού εκ της θέσεώς του. 20. Αγορεύσεις επί θέματος τάξεως ή διαδικασίας, περιλαμβανομένων θεμάτων ερμηνείας ή εφαρμογής του κανονισμού, δύνανται να γίνωνται ουχί από του βήματος της Βουλής αλλά από της θέσεως του Βουλευτού. Ωσαύτως ο Πρόεδρος δύναται να επιτρέψη εις οιονδήποτε Βουλευτήν δι' οιονδήποτε επαρκή λόγον να αγορεύση από της θέσεώς του.
- Προφορικήν άδειαν δι' αγόρευσιν. 21. Ο Βουλευτής ζητεί προφορικήν άδειαν διά να αγορεύση δι' ανατάσεως της χειρός.
- Κλήσις υπό Προέδρου προς αγόρευσιν. 22. Οι Βουλευταί αγορεύουν αφού κληθούν προς τούτο υπό του Προέδρου.
- Ταυτόχρονος ζήτησις αδείας δι' αγόρευσιν. 23. Εάν δύο ή πλείονες Βουλευταί ζητήσουν ταυτοχρόνως τον λόγον, ο Πρόεδρος καλεί διά να αγορεύση τον Βουλευτήν τον οποίον ούτος αντελήφθη πρώτον.
- Αγόρευσις πλέον ή άπαξ επί ενός και του αυτού θέματος. 24. Ουδείς Βουλευτής δύναται, πλην κατόπιν αδείας του Προέδρου, να αγορεύση πλέον ή άπαξ επί ενός και του αυτού θέματος εκτός εάν:
- (α) Θα επεξηγήση ουσιώδες τι μέρος της αγορεύσεώς του το οποίον παρηρημενέυθη ή εγένετο αντικείμενον επικρίσεως υπό άλλου Βουλευτού χωρίς, εν τούτοις, να εισαγάγη νέον θέμα·
  - (β) είναι ο εισηγητής προτάσεως ή τροποποιήσεως επί ουσίας και ουχί επί τύπου·
  - (γ) είναι ο Βουλευτής όστις εισήγαγε την υπό συζήτησιν πρότασιν νόμου ή είναι εισηγητής εγγραφέντος προς συζήτησιν θέματος·
  - (δ) είναι Βουλευτής αγορεύων εκ μέρους της Επιτροπής προς την οποίαν το νομοσχέδιον, η πρότασις νόμου ή το εγγραφέν θέμα παρεπέμφθη, εν πρώτοις, προς συζήτησιν·
  - (ε) θα αντικρούση ή σχολιάση επιχειρηματολογίαν ή θα ομιλήση ή τοποθετηθή επί εγερθέντος νέου σημείου ή νέας θέσεως προκυψάσης εκ της αγορεύσεως Βουλευτού τινος·
  - (στ) θα απαντήση εις προσωπικήν επίθεσιν γενομένην κατ' αυτού υπό προλαλήσαντος Βουλευτού.
- Υποστήριξις προτάσεως ή τροποποιήσεως υπό Βουλευτού. 25. Οιοσδήποτε Βουλευτής δύναται να υποστηρίξη πρότασιν ή τροποποίησιν τινα γενομένην ή προταθείσαν υπό ετέρου Βουλευτού εγειρόμενος της θέσεώς του και δηλών ότι προτίθεται να υποστηρίξη την τοιαύτην πρότασιν ή τροποποίησιν. Η τοιαύτη δήλωσις δεν θα λογίζεται ως αγόρευσις επί της προτεινομένης προτάσεως ή τροποποιήσεως.
- Ανάγνωσις αγορεύσεων, περιορισμοί, κτλ. 26. Βουλευτής δεν αναγινώσκει την αγόρευσίν του, αλλά δύναται να αναγινώσκη αποσπάσματα από βιβλία ή έγγραφα προς υποστήριξιν της επιχειρηματολογίας του, δύναται δε επίσης να υποβοηθήση την μνήμην του δι' αναφοράς εις σημειώσεις:
- Νοείται ότι Βουλευτής δύναται να αγορεύη εκ χειρογράφου εις τας περιπτώσεις-

- (α) εισηγητικών αγορεύσεων επί προτάσεως νόμου ή εγγραφέντος θέματος ή απαντήσεων εις ταύτας·
- (β) αγορεύσεων επί του Προϋπολογισμού· και
- (γ) δηλώσεων των εν τη Βουλή Αρχηγών των κομμάτων ή των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων αυτών ή Βουλευτού.
- Μη παρέκκλις εκ του θέματος.
27. Ο Βουλευτής, όταν καλήται να αγορεύση, κατευθύνει την αγόρευσίν του εις το κατά την στιγμήν εκείνην υπό συζήτησιν θέμα ή εις πρότασιν ή τροποποίησιν την οποίαν προτίθεται να εισηγηθή ή υποστηρίξη ή εις ζήτημα τάξεως. Όταν, όμως, ο Βουλευτής παρεκκλίνη του θέματος, ο Πρόεδρος υπενθυμίζει τούτον ότι πρέπει να αγορεύη επί του θέματος.
- Αγόρευσις επί θέματος εκκρεμούντος ενώπιον Δικαστηρίου.
28. Ο Βουλευτής κατά την αγόρευσίν του όταν αυτή αναφέρεται εις οιονδήποτε ζήτημα εκκρεμούν ενώπιον Δικαστηρίου δέον όπως αγορεύη κατά τρόπον ώστε να μην επηρεάζεται η δικαία εκδίκασις τούτου.
- Θέμα εκτός τάξεως.
29. Πάσα απόπειρα επανεξετάσεως οιοδήποτε ειδικού θέματος επί του οποίου απεφάνθη η Βουλή διαρκούσης της τρεχούσης συνόδου θεωρείται εκτός τάξεως, εκτός εάν νέα στοιχεία ή συνθήκαι δικαιολογούσι τούτο.
- Διακοπή Βουλευτού.
30. Ουδείς Βουλευτής διακόπτει έτερον Βουλευτήν εκτός εάν:
- (α) θα εγείρη θέμα διαδικασίας ή επεμβαίη διά λόγους τάξεως· ή
- (β) θα διευκρινίση ζήτημά τι εγερθέν υπό του αγορεύοντος Βουλευτού, τη συγκαταθέσει τούτου,
- και αφού εν εκατέρα περιπτώσει κληθή προς τούτο υπό του Προέδρου.
- Αναβολή συζητήσεως θέματος της ημερησίας διατάξεως.
Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
Παράρτημα Δεύτερο:
1.11.2019.
- 31.-(1) Συζήτηση αναφερόμενη σε οποιοδήποτε θέμα της ημερησίας διάταξης συνεδρίας της Ολομέλειας του Σώματος που αφορά νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου, δύναται να αναβληθεί άπαξ, για διάστημα όχι μικρότερο των δεκαπέντε (15) ημερών, κατόπιν αποφάσεως της πλειοψηφίας των παρόντων κατά τη συνεδρία Βουλευτών.
- (2) Σε περίπτωση δοθείσας αναβολής σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου (1), εφόσον τούτο κρίνεται σκόπιμο και/ή αναγκαίο, συνέχεται η αρμόδια επιτροπή προς επανεξέταση του θέματος και/ή προς διαβούλευση επί τροπολογιών Βουλευτών που δυνατόν να υποβληθούν επί του οικείου σχεδίου νόμου στο μεσολαβούν μεταξύ της ημερομηνίας της δοθείσας από την Ολομέλεια του Σώματος αναβολής και της υποβολής αυτού εκ νέου προς ψήφισις:
- Νοείται ότι, για σκοπούς διαβούλευσης επί υποβληθεισών κατά το εν λόγω στάδιο επιπρόσθετων τροπολογιών, εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι πρόνοιες του Κανονισμού 54.
- Ολοκλήρωσις συζητήσεως θέματος και υποβολή του εις ψηφοφορίαν.
32. Ο Πρόεδρος δεν αποδέχεται οιαδήποτε πρότασιν υπ' οιοδήποτε Βουλευτού αιτούντος όπως το ζήτημα υποβληθή εις την Βουλήν διά ψηφοφορίαν εκτός εάν-
- (α) το ζήτημα συνεζητήθη πλήρως, και
- (β) αποδοχή τοιαύτης αιτήσεως δεν θα ήτο αντίθετος ή δεν θα απετέλει παράβασιν οιασδήποτε διατάξεως του κανονισμού.

- Διαδικασία θέσεως προτάσεως εις ψηφοφορίαν. 33. Ο Πρόεδρος αφού εφαρμόση τας προνοίας της προηγουμένης διατάξεως δύναται να υποβάλη εις την Βουλήν την πρότασιν όπως το "ζήτημα" τεθή ενώπιον της Βουλής διά ψηφοφορίαν. Εν τοιαύτη περιπτώσει, θέλει επιτραπή εις δύο Βουλευτάς, έναν υπέρ της προτάσεως και έναν εναντίον της προτάσεως, όπως αγορεύσωσιν έκαστος ουχί πέραν των δέκα πέντε λεπτών. Η Βουλή αποφασίζει ακολουθώς επί της προτάσεως άνευ περαιτέρω συζητήσεως και άνευ οιασδήποτε τροποποιήσεως.
- Απόφασις επί τερματισμού συζητήσεως. 34. Απόφασις επί προτάσεως τερματισμού της συζητήσεως λαμβάνεται διά πλειοψηφίας των 2/3 των παρόντων και ψηφίζοντων Βουλευτών.
- Τήρησις του Κανονισμού υπό Βουλευτών. 35. Κατά τας συνεδριάσεις της Βουλής και των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών οι Βουλευταί υποχρεούνται να τηρούν και εφαρμόζουν τας διατάξεις του κανονισμού και επιδεικνύουν τον οφειλόμενον σεβασμόν προς το Σύνταγμα και τας λειτουργίας της Πολιτείας.
- Συμπεριφορά Βουλευτών εις τας συνεδριάσεις της Βουλής. 36. Διαρκούσης της συνεδριάσεως της Βουλής οι Βουλευταί οφείλουν-
- (α) να εμφανίζονται και συμπεριφέρονται κατά τρόπον ανταποκρινόμενον προς τον χώρον, το επιτελούμενον έργον και την αποστολήν της Βουλής
  - (β) να αποφεύγουν ενεργείας παρενοχλούσας την άνετον διεξαγωγήν των εργασιών της Βουλής και
  - (γ) να αποφεύγουν την χρήσιν υβριστικής γλώσσης κατά του προσώπου οιασδήποτε Βουλευτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ
ΜΕΡΟΣ Ι
Σύσταση-Σύνθεσις

- Ορισμός Προέδρου, Αναπληρωτή Προέδρου και μελών Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Παράρτημα Δεύτερο: 27.1.1995. 37.-(1) Η Επιτροπή Επιλογής ορίζει τον Πρόεδρο και τα μέλη κάθε Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, καθώς και το μέλος της που θα αναπληρεί τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αυτού.
- (2) Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Επιτροπής δεν παρευρίσκονται σε συνεδρίαση αυτής, τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί Βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας μέλος της οποίας προεδρεύει της Επιτροπής. Σε περίπτωση που δεν παρευρίσκεται Βουλευτής της εν λόγω κοινοβουλευτικής ομάδας, προεδρεύει της Επιτροπής ο μεγαλύτερος σε ηλικία παρευρισκόμενος Βουλευτής.
- Άρνησις διορισμού σε Κοινοβουλευτική Επιτροπή. 38. Βουλευτής δεν μπορεί να αρνηθεί διορισμό σε οποιαδήποτε μόνιμη, ειδική ή προσωρινή Κοινοβουλευτική Επιτροπή, εκτός αν έχει ειδικούς λόγους και ικανοποιεί γι' αυτό την Επιτροπή Επιλογής.

Λειτουργία

Σύγκληση συνεδρίας
Επιτροπής.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995
1.11.2019.

39.-(1) Ο Πρόεδρος Επιτροπής ή απουσιάζοντος αυτού ο αναπληρωτής πρόεδρος συγκαλεί τις συνεδρίες της Επιτροπής, καθορίζει την ημερήσια διάταξη και διευθύνει τη διεξαγωγή των εργασιών της Επιτροπής:

Νοείται ότι, σε περίπτωση σύγκλησης συνεδρίας Επιτροπής από τον αναπληρωτή πρόεδρο, ούτος ενημερώνει προηγουμένως τον πρόεδρο της Επιτροπής.

(2) Οι Επιτροπές με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, η οποία λαμβάνεται αφού προηγηθεί διαβούλευση με τους Αρχηγούς και/ή Εκπροσώπους των εν τη Βουλή πολιτικών κομμάτων όπως και με τυχόν ανεξάρτητους Βουλευτές, συνεδριάζουν σε καθορισμένη ημέρα και ώρα.

(3) Οι Επιτροπές, εκτός των τακτικών τους συνεδριών σύμφωνα με την παράγραφο (2), συνεδριάζουν οποτεδήποτε κρίνεται αναγκαίο κατόπιν αποφάσεως του Προέδρου της Επιτροπής ή ύστερα από αίτημα υποβληθέν από μέλος που ενεργεί εξ ονόματος αναγνωρισθείσας πολιτικής ομάδας στην οποία το τοιοούτο μέλος ανήκει ή ύστερα από αίτημα δύο μελών, νοουμένου ότι τούτο γνωστοποιείται εγκαίρως σε όλα τα μέλη της Επιτροπής.

(4) Για τον καθορισμό της ημερήσιας διάταξης συνεδρίας Επιτροπής, ο Πρόεδρος αυτής διαβουλεύεται με τα μέλη της και συνυπολογίζει τις απόψεις τους τόσο για τα θέματα που θα συζητηθούν, όσο και για τα πρόσωπα που θα κληθούν να εκφέρουν απόψεις επ' αυτών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 42(4).

(5) Η ημερήσια διάταξη τακτικής συνεδρίας Επιτροπής καταρτίζεται κατά τον ακόλουθο τύπο:

A. Διαδικαστικά Ζητήματα:

- Εγγραφή Θεμάτων με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου κατ' εφαρμογήν των προνοιών του Κανονισμού 41Α.
- Προγραμματισμός εργασιών για τις επόμενες συνεδρίες της Επιτροπής.

B. Νομοθετική Εργασία:

- Συζήτηση επί της αρχής σχεδίου νόμου.
- Κατ' άρθρον συζήτηση σχεδίου νόμου.

Γ. Συζήτηση θεμάτων εγγραφέντων με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου (Κανονισμός 41Α).

Δ. Τοποθέτηση και λήψη τελικής απόφασης:

- Επί εκκρεμούντων σχεδίων νόμου προς υποβολή τους στην Ολομέλεια του σώματος.
- Επί άλλων θεμάτων αρμοδιότητας της Επιτροπής.
- Έγκριση προσχεδίων έκθεσης.

E. Διαβούλευση επί τροπολογιών Βουλευτών σε νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου που θα υποβληθούν στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση.

ΣΤ. Επανεξέταση νομοσχεδίου ή προτάσεως νόμου και/ή διαβούλευση επί επιπρόσθετων τροπολογιών κατόπιν αναβολής της συζήτησης του οικείου σχεδίου νόμου στην Ολομέλεια του Σώματος (Κανονισμός 31).

(6) Ο ως άνω τύπος ημερήσιας διάταξης δυνατόν να μην ακολουθείται σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, ήτοι σύγκλησης συνεδρίας εκτάκτως ή προς συζήτηση μεμονωμένου θέματος ή σε περίπτωση που πασιφανώς τούτο δεν καθίσταται εφικτό λόγω της φύσεως των εργασιών της Επιτροπής.

Τόπος συνεδριάσεως
Επιτροπής.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

39Α.-(1) Οι Επιτροπές συνεδριάζουν στο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων, εκτός αν για ειδικούς λόγους παρίσταται ανάγκη να συνεδριάσουν σε άλλο χώρο ή τόπο. Σε τέτοια περίπτωση αυτό αποφασίζεται από την Επιτροπή, η οποία γνωστοποιεί την απόφασή της στον Πρόεδρο της Βουλής.

(2) Όταν μια Επιτροπή επισκέπτεται ένα χώρο, μπορεί να πραγματοποιήσει εκεί ανεπίσημη συνεδρία, όμως δεν αποφασίζει και δεν τοποθετείται στο θέμα που αποτελεί αντικείμενο της επίσκεψής της παρά μόνο σε κανονική συνεδρία της στο κτίριο της Βουλής.

Απαρτία
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

40. Κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία αν παρίσταται το ένα δεύτερο τουλάχιστον του αριθμού των μελών της.

Στάδια συζήτησης
νομοσχεδίων
και προτάσεων νόμου
από Επιτροπή.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
1.11.2019.

40Α.-(1) Κάθε Επιτροπή προχωρεί στη συζήτηση των παραπεμφθέντων ενώπιόν της νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμου κατά τα προβλεπόμενα στον παρόντα Κανονισμό και συντάσσει Έκθεση με την οποία υποβάλλει το οικείο σχέδιο νόμου στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση η οποία κυκλοφορεί σε όλους τους Βουλευτές.

(2) Εξαιρέσει νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμου χαρακτηριζομένων ως επείγουσας φύσεως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73.5 του Συντάγματος και τις πρόνοιες του Κανονισμού 51Α, όπως και νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμου εξεταζομένων κατά προτεραιότητα σύμφωνα με την παράγραφο (3), καθώς και νομοσχεδίων προϋπολογισμών και/ή συμπληρωματικών προϋπολογισμών για τα οποία οι πρόνοιες της παρούσης παραγράφου δεν εφαρμόζονται, ο Πρόεδρος της αρμόδιας Επιτροπής στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας συζήτησης σχεδίου νόμου, μεριμνά όπως παρέλθει διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημερών μεταξύ της ημερομηνίας κατάθεσης του νομοσχεδίου ή της πρότασης νόμου στη Βουλή και της έναρξης της συζήτησής τους από την Επιτροπή.

(3) Παρά τις πρόνοιες της παραγράφου (2), η Επιτροπή δύναται με απόφασή της, σε ειδικές και/ή εξαιρετικές περιπτώσεις υπαγορευόμενες από τη φύση και/ή τη σημασία του σχεδίου νόμου να προχωρήσει σε εξέταση τοιούτου σχεδίου νόμου κατά προτεραιότητα, χωρίς να έχει παρέλθει το προβλεπόμενο ανωτέρω διάστημα των

δεκαπέντε (15) ημερών:

Νοείται ότι, στην περίπτωση σχεδίου νόμου εξεταζομένου κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο Πρόεδρος της Επιτροπής δύναται λαμβάνοντας υπ' όψιν τη σημασία, την έκταση, την πολυπλοκότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων όπως και τους επιδιωκόμενους με το εξεταζόμενο κατά προτεραιότητα σχέδιο νόμου σκοπούς, να καθορίσει κατ' εξαίρεσιν ειδική και/ή χρονικά διάφορη της συνήθους διαδικασία συζήτησης σχεδίου νόμου, χωρίς όμως να παραλείπει τα προβλεπόμενα στην παράγραφο (5) στάδια συζήτησης, τα οποία όμως δύναται χρονικά να συμπυκνωθούν:

Νοείται περαιτέρω ότι, άμα τη λήψει της αποφάσεως της Επιτροπής για τη συζήτηση σχεδίου νόμου κατά προτεραιότητα, ενημερώνεται αμελλητί από τη γραμματεία ο Πρόεδρος της Βουλής με την υποβολή αιτιολογημένου σημειώματος περί των λόγων λήψεως της σχετικής απόφασης, όπως και περί της κατ' εξαίρεσιν της συνήθους καθορισθείσας ειδικής διαδικασίας συζήτησης αυτού, εφόσον έχει καθορισθεί τέτοια διαδικασία.

(4) Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 73.5 του Συντάγματος και των προνοιών του Κανονισμού 51Α αναφορικά με νομοσχέδια και προτάσεις νόμου χαρακτηριζόμενα ως επείγουσας φύσεως, όπως και των προνοιών της παραγράφου (3) αναφορικά με νομοσχέδια και προτάσεις νόμου εξεταζόμενα κατά προτεραιότητα και εξαιρέσει νομοσχεδίων προϋπολογισμών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών για τα οποία οι πρόνοιες της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν, για σκοπούς συζήτησης οποιουδήποτε άλλου σχεδίου νόμου κατά τη συνήθη διαδικασία, η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της αρμόδιας Επιτροπής κοινοποιείται στους Υπουργούς και σε εξωκοινοβουλευτικά πρόσωπα καλούμενα σε συνεδρία, τουλάχιστον επτά (7) εργάσιμες ημέρες προ της ημερομηνίας της καθορισθείσας συνεδρίας.

(5) Στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας συζήτησης νομοσχεδίου ή προτάσεως νόμου, η συζήτηση στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής διεξάγεται εν πάση περιπτώσει επί της αρχής του οικείου σχεδίου νόμου, ήτοι επί των σκοπών και της φιλοσοφίας αυτού, ακολουθούν δε σε επόμενες χρονικά απέχουσες μεταξύ τους συνεδρίες, τα υπόλοιπα στάδια συζήτησης, ήτοι το στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης, το στάδιο της τοποθέτησης και λήψης απόφασης για υποβολή του σχεδίου νόμου με Έκθεση στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση και το στάδιο της διαβούλευσης επί τροπολογιών Βουλευτών σε σχέδια νόμου που θα υποβληθούν στην Ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση:

Νοείται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης σχεδίων νόμου με τη συνήθη διαδικασία, δεν αποκλείεται η συνέχιση της συζήτησης στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής με το στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης, εφόσον τούτο κρίνεται επιβεβλημένο λόγω προκυψάντων στο μεταξύ, ειδικών ή εξαιρετικών λόγων και/ή υπαγορευομένων από τους επιδιωκόμενους με το υπό αναφορά σχέδιο νόμου σκοπούς.

(6) Επιφυλασσομένων των προνοιών του Κανονισμού 45, στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας συζήτησης νομοσχεδίου ή προτάσεως νόμου, για την υποβολή σχεδίου νόμου του οποίου η συζήτηση έχει ολοκληρωθεί στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση, η σχετική απόφαση της Επιτροπής λαμβάνεται απαρεικλίτως στο στάδιο της τοποθέτησης και λήψης απόφασης, το οποίο δέον να λαμβάνει χώραν σε συνεδρία που έπεται της συνεδρίας ολοκλήρωσης του σταδίου της κατ' άρθρον συζήτησης.

(7) Για σκοπούς τοποθέτησης και λήψης τελικής απόφασης επί σχεδίου νόμου προς υποβολή αυτού στην Ολομέλεια του σώματος με Έκθεση προς ψήφιση, η γραμματεία της Επιτροπής θέτει ενώπιον αυτής το προσχέδιο της Έκθεσης σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 45, μαζί το τελικό νομοτεχνικά, γλωσσικά και συντακτικά ελεγχθέν κείμενο του οικείου σχεδίου νόμου στο οποίο πρέπει να έχουν απαραίτητως ενσωματωθεί οι τυχόν ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία αποφάσεις μελών της Επιτροπής για τροποποιήσεις άρθρων ή για διαγραφή ή/και προσθήκη νέων

άρθρων, που δυνατόν να έχουν προκύψει από το στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης:

Νοείται ότι, για σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η γραμματεία της Επιτροπής αποστέλλει εκ των προτέρων στα μέλη αυτής όλα τα απαραίτητα έγγραφα.

(8) Το στάδιο της τοποθέτησης και λήψης τελικής απόφασης επί σχεδίου νόμου για υποβολή του με Έκθεση στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση, ακολουθεί το στάδιο της διαβούλευσης στην αρμόδια Επιτροπή επί τροπολογιών Βουλευτών σε σχέδια νόμου που θα υποβληθούν στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση, το οποίο λαμβάνει χώραν μεταξύ της ημερομηνίας της τοποθέτησης και λήψης τελικής απόφασης από την Επιτροπή για την υποβολή σχεδίου νόμου με Έκθεση στην Ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση και της ημερομηνίας τριαύτης υποβολής του, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 52(3):

Νοείται ότι, για νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου εξεταζόμενα κατά προτεραιότητα σύμφωνα με την παράγραφο (3), καθώς και για νομοσχέδια προϋπολογισμών ή συμπληρωματικών προϋπολογισμών, το ως άνω στάδιο διαβούλευσης επί τροπολογιών Βουλευτών δύναται να συμπυκνωθεί χρονικά με προηγούμενα στάδια συζήτησης.

(9) Ουδέν νομοσχέδιο και ουδεμία πρόταση νόμου τίθεται ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος προς ψήφιση εάν δεν έχει προηγουμένως διέλθει όλα τα προβλεπόμενα στάδια συζήτησης από την αρμόδια Επιτροπή, ήτοι το στάδιο της συζήτησης επί της αρχής σχεδίου νόμου, το στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης, το στάδιο της τοποθέτησης και λήψης τελικής απόφασης επί του οικείου σχεδίου νόμου για υποβολή του με Έκθεση στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση, όπως και το στάδιο της διαβούλευσης επί τροπολογιών Βουλευτών σε σχέδια νόμου που θα υποβληθούν στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση:

Νοείται ότι, για νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου εξεταζόμενα με τη διαδικασία του επείγοντος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73.5 του Συντάγματος και τις πρόνοιες του Κανονισμού 51Α, όλες οι διαδικασίες συζήτησης ολοκληρώνονται αυθημερόν.

(10) Ο Πρόεδρος της Βουλής δύναται οποτεδήποτε κρίνει σκόπιμο, να απαιτεί από τον πρόεδρο Επιτροπής ενώπιον της οποίας έχει παραπεμφθεί και εκκρεμεί συγκεκριμένο σχέδιο νόμου όπως παράσχει με αιτιολογημένο σημείωμα ικανοποιητικές επεξηγήσεις περί της πορείας συζήτησής του και/ή περί των λόγων καθυστέρησης υποβολής του με Έκθεση στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση.

(11) Αναφορικά με οποιοδήποτε νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου που με απόφαση της Ολομέλειας του Σώματος έχει παραπεμφθεί σε αρμόδια Επιτροπή, δυνατόν εντός διαστήματος μη υπερβαίνοντος τις δεκαπέντε (15) ημέρες από της ενάρξεως της συζήτησης, να ζητηθεί γραπτώς η γνώμη άλλης ή/και άλλων Επιτροπών που κρίνεται ότι λόγω της εξειδικευμένης γνώσης ή εμπειρίας τους δύναται να συνδράμουν στη μελέτη του οικείου σχεδίου νόμου, η οποία εν πάση περιπτώσει παρέχεται το ταχύτερο και γραπτώς εντός διαστήματος μη υπερβαίνοντος τις είκοσι μία (21) εργάσιμες ημέρες.

(12) Η συζήτηση νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου ολοκληρώνεται ενώπιον της Επιτροπής στην οποία έκαστο σχέδιο νόμου είχε αρχικά παραπεμφθεί, εκτός εάν μετά την τριαύτην παραπομπή και νοουμένου ότι δεν έχει ακόμη αρχίσει η κατ' άρθρον συζήτηση, υποβληθεί στον Πρόεδρο της Βουλής, γραπτώς, αιτιολογημένη εισήγηση-

- (α) από τον Πρόεδρο οποιασδήποτε άλλης Επιτροπής η οποία θεωρεί ότι έχει αρμοδιότητα να συζητήσει συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, για παραπομπή αυτού ενώπιόν της ή
- (β) από τον πρόεδρο της Επιτροπής ενώπιον της οποίας συγκεκριμένο σχέδιο νόμου είχε αρχικά παραπεμφθεί, για παραπομπή αυτού σε άλλη Επιτροπή την οποία θεωρεί ως πλέον αρμόδια:

Νοείται ότι, ο Πρόεδρος της Βουλής θέτει την ως άνω πρόταση προς έγκριση στην Ολομέλεια του Σώματος κατά την αμέσως επομένη της λήψεως του σχετικού αιτήματος συνεδρίας, αφ' ης δε η σχετική πρόταση εγκριθεί, το οικείο σχέδιο νόμου παραπέμπεται στην αναφερόμενη στην εν λόγω πρόταση Επιτροπή, ενώπιον της οποίας η συζήτηση συνεχίζεται και ολοκληρώνεται.

Παραπομπή νομοσχεδίου, πρότασης νόμου ή θέματος σε δύο ή/και περισσότερες Επιτροπές.

41.-(1) Με απόφαση της Βουλής οποιοδήποτε νομοσχέδιο, πρόταση νόμου ή θέμα δύναται να παραπεμφθεί για συζήτηση σε δύο ή/και περισσότερες Επιτροπές.

Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995
1.11.2019.

(2) Ανεξαρτήτως οποιασδήποτε απόφασης λαμβάνεται βάσει των προνοιών της παραγράφου (1), για τη συζήτηση οποιουδήποτε νομοσχεδίου, πρότασης νόμου ή θέματος εμπίπτοντος στην αρμοδιότητα δύο ή περισσότερων Επιτροπών, ο Πρόεδρος της Βουλής δύναται να συγκαλεί κοινή συνεδρία των αρμόδιων Επιτροπών και να προεδρεύει αυτής, ενώ σε περίπτωση που στην εν λόγω συνεδρία δεν παρευρίσκεται ο Πρόεδρος της Βουλής, της κοινής συνεδρίας προεδρεύει ο Πρόεδρος της Επιτροπής στην οποία γίνεται εν πρώτοις αναφορά κατά την παραπομπή του οικείου σχεδίου νόμου ή θέματος.

Εξέταση θεμάτων από Επιτροπή με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου.
Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

41Α.-(1) Κάθε Επιτροπή εκτός από τα παραπεμπόμενα ενώπιόν της από την Ολομέλεια του Σώματος θέματα, δύναται να εξετάζει και οποιαδήποτε άλλα θέματα αρμοδιότητάς της με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου, εφόσον κρίνει τούτο σκόπιμο και/ή αναγκαίο λόγω της σημασίας ή του επικαίρου του προτεινόμενου προς συζήτηση θέματος.

(2) Για σκοπούς εξέτασης θέματος με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου, υποβάλλεται γραπτώς στον πρόεδρο της οικείας Επιτροπής από έναν ή περισσότερους Βουλευτές, αιτιολογημένη πρόταση αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους κρίνεται επιβεβλημένη η εξέταση του προτεινόμενου προς εγγραφή θέματος:

Νοείται ότι, πρόταση μη δεόντως αιτιολογημένη ή που παραθέτει στοιχεία τα οποία συνιστούν ζήτημα προς απλή πληροφόρηση δεν δύναται να αποτελέσει επαρκή βάση για την έγκριση και εγγραφή του προτεινόμενου προς συζήτηση θέματος.

(3) Η Επιτροπή, αφού αποφανθεί περί της ανάγκης εξέτασης θέματος με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου και νοουμένου ότι έχει προηγουμένως πεισθεί περί της σημασίας και/ή του επικαίρου του προτεινόμενου προς εγγραφή θέματος και ταυτόχρονα διαπιστωθεί από τη γραμματεία της Επιτροπής ότι όμοιο ή παρόμοιο θέμα δεν έχει ήδη εγγραφεί προς συζήτηση στην Ολομέλεια του Σώματος και/ή σε οποιαδήποτε άλλη Επιτροπή, εγκρίνει την εγγραφή του θέματος και το θέμα εγγράφεται στο πινάκιο της Επιτροπής:

Νοείται ότι, σε περίπτωση διαφωνίας, η απόφαση για εγγραφή του προτεινόμενου θέματος λαμβάνεται με πλειοψηφία των παρόντων μελών της Επιτροπής:

Νοείται περαιτέρω ότι, μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης ενός θέματος με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου, συντάσσεται Έκθεση της Επιτροπής προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Διαδικασία συζήτησης
ενώπιον
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

42.-(1) Βουλευτής ο οποίος έχει καταθέσει πρόταση νόμου ή έχει εγγράψει θέμα σε Κοινοβουλευτική Επιτροπή παρίσταται κατά τη συνεδρία αυτής αυτοπροσώπως, με σκοπό την υποστήριξη και ανάπτυξη της σχετικής πρότασης νόμου ή θέματος αντίστοιχα:

Νοείται ότι, σε περίπτωση σοβαρού κωλύματος, ο Βουλευτής δύναται να αντιπροσωπευθεί από άλλο Βουλευτή της ίδιας πολιτικής κομματικής ομάδας.

(2) Σε περίπτωση κατάθεσης νομοσχεδίου από την κυβέρνηση αποστέλλεται γνωστοποίηση για τη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στον Υπουργό ο οποίος κατέθεσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ή στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει το υπό συζήτηση θέμα.

(3) Οι Υπουργοί μπορούν να παρίστανται στις συζητήσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και να εκφράζουν τις απόψεις τους.

(4) Κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή έχει δικαίωμα να καλεί οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο όργανο, αρχή, οργανισμό, σωματείο, σύνδεσμο προσώπων, συντεχνία ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο για να παράσχει πληροφορίες και στοιχεία ή να εκφράσει και να αναπτύξει απόψεις ή γνώμες για οποιοδήποτε υπό συζήτηση νομοσχέδιο ή θέμα.

(5) Για τους σκοπούς της διαδικασίας τους οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία και τις πληροφορίες που κατατίθενται ενώπιόν τους ύστερα από δική τους απόφαση ή ως αποτέλεσμα παραστάσεων που γίνονται προς αυτές ή κατ' επίκληση της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για την κατάθεση στοιχείων και πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

(6) Όταν ένα πρόσωπο επιθυμεί να εκφράσει ή να αναπτύξει απόψεις ή γνώμες για ένα θέμα, το ζητά γραπτώς απευθυνόμενο στον Πρόεδρο της Επιτροπής μέσω του Διευθυντή της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

(7) Επαφίεται στην ίδια την Επιτροπή να αποφασίσει την επιμέρους διαδικασία για τη λήψη των εν λόγω στοιχείων και πληροφοριών.

(8) Ο Πρόεδρος της Επιτροπής καθιστά σαφές σε όσους επιθυμούν να καταθέσουν ενώπιον της Επιτροπής του ότι τα στοιχεία και οι πληροφορίες που καταθέτουν θα είναι προς δημόσια χρήση, εκτός αν οι ίδιοι ζητήσουν να θεωρηθούν εμπιστευτικά. Σε τέτοια περίπτωση τα κατατιθέμενα στοιχεία χαρακτηρίζονται και θεωρούνται στη συνέχεια εμπιστευτικά, χωρίς αυτό να παρεμποδίζει την πρόσβαση προς αυτά σε οποιοδήποτε μέλος του Σώματος.

(9) Όταν καλείται ένα Υπουργείο, κυβερνητικό τμήμα ή άλλος οργανισμός να προσέλθει στη συνεδρία μιας Επιτροπής, επαφίεται στο ίδιο το Υπουργείο, το κυβερνητικό τμήμα ή τον οργανισμό να αποφασίσουν το επίπεδο εκπροσώπησής τους στη συνεδρία της Επιτροπής:

Νοείται ότι τα πιο πάνω δε στερούν το δικαίωμα στην Επιτροπή, εφόσον το θεωρεί σκόπιμο, να καλέσει σε ακρόαση συγκεκριμένα μέλη της κυβέρνησης ή της κυβερνητικής υπηρεσίας.

(10) Μια Επιτροπή μπορεί να ζητήσει εκ των προτέρων την κατάθεση μνημονίου που να περιέχει τις απόψεις ενός Υπουργείου, κυβερνητικού τμήματος ή οργανισμού για το θέμα που θ' αποτελέσει το αντικείμενο της συνεδρίας της:

Νοείται ότι, στις περιπτώσεις που οι απόψεις αυτές εκφράζονται διά ζώσης ενώπιον της Επιτροπής, τίποτε δε στερεί το δικαίωμα στον εκπρόσωπο οποιασδήποτε από τις εν λόγω υπηρεσίες να τις συνοδεύσει με γραπτό σημείωμα ή μνημόνιο του, το οποίο αποστέλλει στην Επιτροπή αμέσως μετά τη σχετική συνεδρία.

(11) Μια Επιτροπή μπορεί, σε πρώτο στάδιο και αφού κυκλοφορήσουν σ' όλα τα μέλη της τα στοιχεία που κατατίθενται ενώπιόν της, να ζητήσει οποιεσδήποτε διευκρινίσεις από τα πρόσωπα που καταθέτουν τα στοιχεία αυτά και σε σχέση είτε με τα ίδια στοιχεία που έχουν κατατεθεί είτε με τυχόν νέα σημεία που προκύπτουν από τα στοιχεία αυτά.

(12) Η παραπέρα αξιολόγηση των στοιχείων που κατατίθενται ενώπιον μιας Επιτροπής αποτελεί κατ' ιδίαν έργο των μελών της σε κατ' ιδίαν συνεδρία τους.

(13) Ο Πρόεδρος μιας Επιτροπής καλεί τα πρόσωπα που προσέρχονται ενώπιόν της να εκφράσουν συνοπτικά και περιεκτικά τις απόψεις ή γνώμες τους και να καταθέσουν τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες για το εξεταζόμενο θέμα και ακολούθως δίνει το λόγο σε εκείνα τα μέλη της Επιτροπής που επιθυμούν να υποβάλουν ερωτήσεις για διευκρίνιση και μόνο των όσων έχουν εκφραστεί ή διατυπωθεί.

(14) Τα μέλη της Επιτροπής αποφεύγουν, κατά το στάδιο αυτό, να εκφράσουν ή να αφήσουν να γίνουν γνωστές με οποιοδήποτε τρόπο οι θέσεις ή τα συμπεράσματά τους ως προς το συζητούμενο θέμα.

(15) Αν κατά τη γνώμη του Προέδρου μιας Επιτροπής σ' ένα έγγραφο που κατατίθεται στην Επιτροπή γίνεται χρήση απρεπούς γλώσσας ή χρησιμοποιούνται απρεπείς φράσεις ή λέξεις που προσβάλλουν τη Βουλή ή άλλους θεσμούς, μπορεί να διατάξει την απόσυρση του εγγράφου ή τη διαγραφή των εν λόγω φράσεων ή λέξεων. Η απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής κοινοποιείται στον Πρόεδρο της Βουλής.

(16) Κατά τις ακροάσεις σε μια Επιτροπή ο Πρόεδρος της Επιτροπής έχει ευθύνη και μεριμνά για την προστασία των προσκαλούμενων προσώπων από ανοίκειες εκφράσεις ή εκτόξευση κατηγοριών ή προσωπικών επιθέσεων.

Άδεια
αγόρευσης/ομιλίας στην
Επιτροπή.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

43.-(1) Τα μέλη μιας Επιτροπής, αφού πρώτα πάρουν το λόγο από τον Πρόεδρό της, περιορίζονται στο θέμα που εξετάζει η Επιτροπή.

(2) Κάθε μέλος της Επιτροπής που λαμβάνει το λόγο διατυπώνει τις απόψεις ή τις παρατηρήσεις του απευθυνόμενο στο Προεδρείο και μέσω αυτού.

(3) Δεν επιτρέπεται η διακοπή ενός μέλους που έχει το λόγο, εκτός αν αυτό επιτραπεί από τον Πρόεδρο της Επιτροπής.

(4) Ο Πρόεδρος της Επιτροπής δικαιούται να αφαιρέσει το λόγο από μέλος που εκτρέπεται ή που κατά την κρίση του βρίσκεται εκτός θέματος ή εκτός τάξης.

Προσωπικά συμφέροντα
ενός μέλους μιας
Επιτροπής.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

44. Όταν ένα μέλος μιας Επιτροπής έχει άμεσο προσωπικό συμφέρον σε σχέση με το θέμα που η Επιτροπή του εξετάζει, οφείλει να το δηλώσει στον Πρόεδρο και στα μέλη της Επιτροπής κατά την έναρξη της συνεδρίας ή αμέσως μόλις διαφανεί από την τροπή της συζήτησης η ύπαρξη ενδιαφέροντος του μέλους.

Εξάντληση της
συζήτησης και Έκθεση
Επιτροπής.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995
1.11.2019.

45.-(1) Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος της Επιτροπής κρίνει ότι νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου έχει αρκούντως συζητηθεί, θέτει σε ψηφοφορία πρόταση περί εξάντλησεως της συζήτησης, οπότε ακολουθεί το στάδιο της τοποθέτησης και λήψης τελικής απόφασης από την Επιτροπή.

(2) Εν πάση περιπτώσει, με την ολοκλήρωση της μελέτης νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου συντάσσεται Έκθεση προς την Ολομέλεια του Σώματος.

(3) Το προσχέδιο της Έκθεσης της Επιτροπής συντάσσεται από τη γραμματεία αυτής, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 52(2) και τίθεται ενώπιον των μελών της Επιτροπής προς έγκριση μαζί με το νομοτεχνικά, γλωσσικά και συντακτικά ελεγχθέν κείμενο του οικείου σχεδίου νόμου, όπως αυτό πρόκειται να υποβληθεί στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση.

(4) Σε περίπτωση που για το προσχέδιο Έκθεσης δεν υφίσταται οποιαδήποτε πρόταση για διαφοροποίηση και/ή προσθήκη, τούτο θεωρείται ως υιοθετηθέν από το σύνολο των μελών της Επιτροπής και ακολούθως κυκλοφορεί σε όλα τα μέλη της Βουλής μαζί με το τελικό κείμενο του οικείου σχεδίου νόμου όπως αυτό τυχόν έχει τροποποιηθεί, σύμφωνα με τις ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία αποφάσεις της Επιτροπής:

Νοείται περαιτέρω ότι, μέλος της Επιτροπής το οποίο διαφωνεί με το περιεχόμενο της Έκθεσης ή που επιθυμεί να διατυπώσει διαφορετικές θέσεις ή απόψεις, δύναται να παραθέσει συνοπτικά τη θέση του για ενσωμάτωσή της στο κείμενο της Έκθεσης.

(5) Αρμοδιότητα παρουσίασης της Έκθεσης μίας Επιτροπής ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος έχει ο Πρόεδρος της ή το μέλος αυτής που αντικαθιστά αυτόν σε περίπτωση απουσίας του για οποιονδήποτε λόγο.

(6) Ο Πρόεδρος Επιτροπής δύναται να διατάξει τη διόρθωση λαθών που δυνατόν να έχουν παρεισφρήσει σε Έκθεση της Επιτροπής επί σχεδίου νόμου ήδη υποβληθέντος στην Ολομέλεια του Σώματος, εφόσον σαφώς προκύπτει ότι πρόκειται περί τυπικών λαθών που δεν επηρεάζουν την ουσία της Έκθεσης.

Αποφάσεις
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:

46. Οι αποφάσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών λαμβάνονται με πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας ο Πρόεδρος ή ο αναπληρών αυτόν έχει δεύτερη ή νικώσα ψήφο. Οι διαφωνίες μελών Επιτροπής και οι λόγοι αυτών καταχωρούνται, με αίτησή του, συνοπτικά στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

27.1.1995.

Δημοσιότητα
συνεδριάσεων
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής και χειρισμός
εμπιστευτικών
εγγράφων.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

46Α.-(1) Οι συνεδριάσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών είναι δημόσιες, εκτός αν η οικεία Επιτροπή αποφασίσει διαφορετικά.

(2) Ανεξάρτητα από την προηγούμενη παράγραφο, οι συνεδριάσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών στο στάδιο της τοποθέτησης και λήψης απόφασης είναι πάντοτε κλειστές.

(3) Όταν ένα έγγραφο που χαρακτηρίζεται εμπιστευτικό κυκλοφορήσει στα μέλη της Επιτροπής, δεν επιτρέπεται η γνωστοποίηση του περιεχομένου του σε οποιοδήποτε μη Βουλευτή, εκτός αν και στο βαθμό που ο Πρόεδρος της Επιτροπής το επιτρέψει.

(4) Σε περίπτωση διαρροής τέτοιου εγγράφου ο Πρόεδρος της Βουλής μεριμνά για τη διερεύνηση του θέματος και υποβάλλει σχετική έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής.

Λειτουργία
υπεπιτροπών.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

46Β.-(1) Μια Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να αναθέσει τη μελέτη ενός ή περισσότερων θεμάτων σε υπεπιτροπές αποτελούμενες από μέλη της. Περαιτέρω, με απόφασή της η Επιτροπή μπορεί να επεκτείνει ή να τροποποιήσει τους όρους εντολής ή να διαλύσει τις υπεπιτροπές. Οι τελευταίες υποβάλλουν τα πορίσματα της μελέτης τους σε όλα τα μέλη της Επιτροπής, πριν η τελευταία συνέλθει για να αποφασίσει επί του θέματος.

(2) Κατά τον καταρτισμό μιας υπεπιτροπής ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζει τον Πρόεδρό της.

(3) Για τη σύνθεση και τη διαδικασία των υπεπιτροπών θα ακολουθείται κατά το δυνατόν η ίδια διαδικασία που εφαρμόζεται στις Επιτροπές.

Πρακτικά συνεδρίας
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

47.-(1) Τα πρακτικά των συνεδριάσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών τηρούνται συνοπτικά. Κατ' εξαίρεση μια Επιτροπή μπορεί, αν το θεωρήσει αναγκαίο, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα του συζητούμενου θέματος, να διατάξει την τήρηση κατά λέξη πρακτικών.

(2) Ο Πρόεδρος κάθε Κοινοβουλευτικής Επιτροπής μεριμνά για την αποστολή προς όλα τα μέλη της αντιγράφου των τηρηθέντων πρακτικών. Τα πρακτικά αυτά θεωρούνται εμπιστευτικά και δεν κυκλοφορούν σε κανένα μη μέλος της Βουλής χωρίς τις οδηγίες του Προέδρου της Βουλής.

Εξέταση υπομνημάτων-
παραστάσεων προς την
Επιτροπή.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

48.-(1) Όλα τα υπομνήματα που απευθύνονται στις Επιτροπές τίθενται ενώπιον της γραμματείας των Επιτροπών, η οποία τα διαβιβάζει σε όλα τα μέλη της Επιτροπής. Αν από την προκαταρκτική εξέτασή τους προκύπτουν πράγματι ζητήματα για περαιτέρω διερεύνηση, τότε το όλο θέμα τίθεται ενώπιον της Επιτροπής η οποία και αποφασίζει για το τι δέον γενέσθαι:

Νοείται ότι οι Επιτροπές ή η γραμματεία τους δεν εξετάζουν παραστάσεις που υποβάλλονται ανώνυμα στις Επιτροπές ή παραστάσεις που κοινοποιούνται σ' αυτές, εκτός αν από τις τελευταίες κριθεί ότι εγείρονται ζητήματα προς εξέταση.

(2) Ο ενδιαφερόμενος αιτητής πληροφορείται το ταχύτερο δυνατό για το αποτέλεσμα της διερεύνησης του θέματος που έχει εγείρει.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ
ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ

Αιτιολογική
έκθεση και
άλλα στοιχεία
συνοδεύοντα
τα υποβαλλόμενα προς
κατάθεση σχέδια νόμου.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
1.11.2019.

49.-(1) Κάθε νομοσχέδιο και κάθε πρόταση νόμου που υποβάλλεται αρμοδίως προς κατάθεση στη Βουλή δέον απαραίτητως να συνοδεύεται από επεξηγηματική έκθεση αναφορικά με τα αίτια και τους λόγους της σκοπούμενης νομοθετικής ρύθμισης, αναφερομένης ως «αιτιολογική έκθεση», δεόντως υπογεγραμμένης όσον αφορά νομοσχέδιο από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ενώ όσον αφορά πρόταση νόμου από τον ή τους Βουλευτές που υποβάλλουν αυτή.

(2) Επιπροσθέτως των ως άνω αναφερομένων, για την υποβολή από Υπουργό νομοσχεδίου προς κατάθεση στη Βουλή, τούτο δέον απαρεγκλίτως να φέρει την υπογραφή του Υπουργού που υποβάλλει αυτό στη Βουλή και να συνοδεύεται από εισηγητική έκθεση και πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως και από τη σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και το δεόντως συμπληρωμένο Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης Αντικτύπου, εξαιρουμένων των εκάστοτε καθοριζόμενων από την εκτελεστική εξουσία κατηγοριών νομοσχεδίων για τα οποία τοιούτο ερωτηματολόγιο δεν απαιτείται:

Νοείται ότι, με απόφαση του Προέδρου της Βουλής δυνατόν να καθορίζονται επιπρόσθετα στοιχεία τα οποία δέον να συνοδεύουν τα νομοσχέδια για σκοπούς υποβολής και κατάθεσής τους στη Βουλή, τα οποία γνωστοποιούνται στην εκτελεστική εξουσία:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση υποβολής Κανονισμών προς κατάθεση στη Βουλή, απαιτείται ταυτόχρονα η υποβολή εισηγητικής έκθεσης και πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

(3) Ουδέν νομοσχέδιο υποβληθέν από Υπουργό κατατίθεται στη Βουλή και παραπέμπεται σε αρμόδια Επιτροπή, εφόσον κατόπιν προηγουμένως διενεργουμένου αρμοδίως ελέγχου, διαπιστωθεί ότι τούτο δεν συνοδεύεται από τα απαραίτητα και δεόντως υπογεγραμμένα και συμπληρωμένα έγγραφα βάσει των προνοιών της παραγράφου (2) και των δυνάμει των προνοιών του παρόντος Κανονισμού εκάστοτε εκδιδομένων εσωτερικών εγκυκλίων και οδηγιών.

Διαδικασία υποβολής και κατάθεσης πρότασης νόμου.
Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
1.11.2019.

50.-(1) Βουλευτής προτιθέμενος όπως υποβάλει πρόταση νόμου για κατάθεση στη Βουλή δέον να παραδίδει στον Πρόεδρο της Βουλής τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) ώρες προ της ενάρξεως της συνεδρίας καθ' ην επιθυμεί την κατάθεση της τριαύτης προτάσεως νόμου αντίγραφο αυτής, όπως και της συνοδευούσας αυτήν αιτιολογικής εκθέσεως απαραίτητως υπογεγραμμένης από τον/τους εισηγητές της:

Νοείται ότι, ουδεμία πρόταση νόμου γίνεται δεκτή προς κατάθεση στη Βουλή εάν δεν φέρει την υπογραφή του/των εισηγητών της και εφόσον αποτελεί απλή πρόταση που δεν έχει προσλάβει τη δέουσα νομοτεχνική μορφή.

(2) Πρόταση νόμου παραπεμφθείσα σε αρμόδια Επιτροπή δύναται να αποσυρθεί από τη Βουλή σε οποιοδήποτε στάδιο της συζήτησής της κατόπιν υποβολής γραπτής δήλωσης προς τον Πρόεδρο της Βουλής από τον ή τους εισηγητές της, στην οποία να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους κρίνεται σκόπιμο όπως αυτή αποσυρθεί, ενώ εάν η πρόταση νόμου έχει ήδη υποβληθεί στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση με Έκθεση της Επιτροπής, αυτή δύναται να αποσυρθεί με την υποβολή προφορικής δήλωσης του/των εισηγητών αυτής σε συνεδρία της Ολομέλειας του Σώματος, νοουμένου ότι η διαδικασία δεν έχει προχωρήσει στο στάδιο της κατ' αρχήν συζήτησης:

Νοείται ότι, στην ως άνω περίπτωση, κάθε συζήτηση επί της εν λόγω προτάσεως νόμου από την Επιτροπή ενώπιον της οποίας αυτή εκκρεμεί ή, αναλόγως, από την Ολομέλεια του Σώματος, τερματίζεται.

Υποβολή νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμου για κατάθεση στη Βουλή.
Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
1.11.2019.

51.-(1) Τηρουμένων των προνοιών του Κανονισμού 11, υποβαλλόμενα από υπουργούς νομοσχέδια και υποβαλλόμενες από Βουλευτές προτάσεις νόμου, κατατίθενται στη Βουλή σε συνεδρίαση της Ολομέλειας του Σώματος, ανακοινώνονται από τον Πρόεδρο της Βουλής και παραπέμπονται στις καθ' ύλην αρμόδιες Επιτροπές, ακολούθως δε διανέμονται σε όλους τους Βουλευτές και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας το αργότερο εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της κατάθεσής τους στη Βουλή:

Νοείται ότι, εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, όλα τα κατατεθέντα σχέδια νόμου αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της Βουλής για τις παρατηρήσεις και τα σχόλια των πολιτών εντός επί τούτω τασσομένης προθεσμίας:

Νοείται περαιτέρω ότι, δημοσίευση σύμφωνα με τα πιο πάνω, χωρεί απαρεγκλίτως και για νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου που έχουν ήδη κατατεθεί και ψηφισθεί με τη διαδικασία του επείγοντος κατά τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 73.5 του Συντάγματος και των προνοιών του Κανονισμού 51Α ή που εξετάζονται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3).

(2) Η υποβολή νομοσχεδίων και προτάσεων νόμου για σκοπούς κατάθεσής τους στη Βουλή δέον να ολοκληρώνεται τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) ώρες προ της ενάρξεως της συνεδρίας της Ολομέλειας του Σώματος κατά την οποία υφίσταται πρόθεση κατάθεσής τους.

(3) Νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου μη εμπροθέσμως και/ή συμφώνως των προνοιών του παρόντος Κανονισμού και του Κανονισμού 49 υποβληθέντα στον Πρόεδρο της Βουλής, κατατίθενται στη Βουλή στην αμέσως επομένη συνεδρία της Ολομέλειας του Σώματος κατά την οποία υπήρξε πρόθεση κατάθεσής τους,

νοουμένου ότι κατόπιν διενεργουμένου αρμοδίως ελέγχου διαπιστώνεται ότι αυτά συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα έγγραφα δεόντως υπογεγραμμένα και συμπληρωμένα:

Νοείται ότι, η συζήτηση νομοσχεδίου ή προτάσεως νόμου από αρμόδια Επιτροπή επ' ουδενί δύναται να αρχίσει χωρίς το οικείο σχέδιο νόμου να έχει προηγουμένως κατατεθεί και παραπεμφθεί ενώπιον αυτής με απόφαση της Ολομέλειας του Σώματος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 11 και τις πρόνοιες της παραγράφου (1), πάσα δε απόπειρα εξέτασης σχεδίου νόμου μη δεόντως και συμφώνως των προνοιών του παρόντος Κανονισμού υποβληθέντος και κατατεθέντος στη Βουλή θεωρείται εκτός τάξεως.

Διαδικασία συζήτησης νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου με τη διαδικασία του επείγοντος. Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Παράρτημα Δεύτερο: 1.11.2019.

51Α. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 73.5 του Συντάγματος, νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου δύναται να κατατεθούν στην Ολομέλεια του Σώματος και να χαρακτηρισθούν ως επείγουσης φύσεως, μόνον εφόσον έχει προηγηθεί γραπτή ενημέρωση του Προέδρου της Βουλής από τον Υπουργό που υποβάλλει το νομοσχέδιο στη Βουλή και, ανάλογα, από τον Βουλευτή ή τους Βουλευτές που υποβάλλουν την πρόταση νόμου στη Βουλή ως προς τους λόγους που επιβάλλεται όπως τοιοῦτο σχέδιο νόμου κατατεθεί στη Βουλή και συζητηθεί με τη διαδικασία του επείγοντος:

Νοείται ότι, σε εξαιρετικές περιπτώσεις υπαγορευόμενες από τη φύση και/ή τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου ή της πρότασης νόμου, αρκεί η προφορική ενημέρωση:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση αμφισβήτησης αποφαίνεται η Ολομέλεια του Σώματος.

Έκθεση Επιτροπής και περιεχόμενο αυτής. Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Παράρτημα Δεύτερο: 1.11.2019.

52.-(1) Η Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής προς την οποία παρεπέμφθη νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου, αναγιγνώσκεται από το βήμα της Βουλής υπό του Προέδρου της εν λόγω Επιτροπής ή σε περίπτωση απουσίας αυτού από τον αναπληρούντα αυτόν, εκτός εάν μετά από εισήγηση του Προέδρου της Βουλής ή/και οποιουδήποτε άλλου Βουλευτή αποφασισθεί από την Ολομέλεια του Σώματος ότι αυτή δεν χρήζει αναγνώσεως.

(2) Η Έκθεση Επιτροπής με την οποία υποβάλλεται στην Ολομέλεια του Σώματος νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου προς ψήφιση δέον απαραίτητως να περιλαμβάνει αναφορά-

- (α) στον ακριβή αριθμό των συνεδριών που έλαβαν χώραν και στην ημερομηνία διεξαγωγής εκάστης συνεδρίας, καθώς και σε όλους τους κληθέντες κυβερνητικούς αρμόδιους και όλα τα παρευρεθέντα κατά τη συζήτηση εξωκοινοβουλευτικά πρόσωπα:

Νοείται ότι, σε περίπτωση μεγάλου αριθμού συνεδριών, αρκεί η αναφορά στον ακριβή αριθμό των συνεδριών και στις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της συζήτησης, αντιστοίχως:

- (β) στα μέλη της Επιτροπής τα οποία ήταν παρόντα κατά τη συνεδρία στην οποία είχε ληφθεί η τελική απόφαση για υποβολή του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου με Έκθεση στην Ολομέλεια του Σώματος, όπως και στα παρόντα κατά την εν λόγω συνεδρία μη μέλη της

Επιτροπής:

Νοείται ότι, αναφορά γίνεται επίσης στους παρόντες Αντιπροσώπους των Θρησκευτικών Ομάδων:

Νοείται περαιτέρω ότι, στην Έκθεση της Επιτροπής δέον να γίνεται ξεχωριστή αναφορά στα μέλη της Επιτροπής που δεν παρέστησαν κατά τη συνεδρία λήψης της τελικής απόφασης επί του οικείου σχεδίου νόμου, αλλά τα οποία είχαν παραστεί σε προηγούμενα στάδια συζήτησης αυτού·

- (γ) στην κατ' εξαίρεσιν της συνήθους διαδικασίας συζήτησης, εξέταση του οικείου σχεδίου νόμου με τη διαδικασία του επείγοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73.5 του Συντάγματος και τις πρόνοιες του Κανονισμού 51Α και/ή στην εξέτασή του κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3), όπως και στους λόγους για τους οποίους τούτο κρίθηκε αναγκαίο·
- (δ) στον σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης, προκειμένου δε περί προτάσεως για τροποποίηση ήδη ισχύουσας νομοθεσίας στον τίτλο του υπό τροποποίηση Νόμου, επιπροσθέτως δε όσον αφορά Κανονισμούς στη σχετική εξουσιοδοτική διάταξη έκδοσής τους·
- (ε) στις κυριότερες θέσεις και απόψεις των Υπουργών και/ή των εξουσιοδοτημένων λειτουργών τους, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και κατά περίπτωση των εξουσιοδοτημένων λειτουργών του, καθώς και όλων των εξωκοινοβουλευτικών προσώπων τα οποία παρέστησαν στις συνεδρίες της Επιτροπής, όπως αυτές προκύπτουν από τις διεξαχθείσες συζητήσεις και τα κατατεθέντα ενώπιον της Επιτροπής γραπτά στοιχεία·
- (στ) στα τυχόν τροποποιηθέντα και/ή διαγραφέντα άρθρα του οικείου σχεδίου νόμου όπως και στην τυχόν προσθήκη νέων άρθρων, σύμφωνα με τις ομόφωνες και/ή κατά πλειοψηφία θέσεις της Επιτροπής, όπως αυτές προκύπτουν από το στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης·
- (ζ) στη συμφώνως των προνοιών του Κανονισμού 40Α(11) γνώμη άλλης Επιτροπής, εφόσον τοιαύτη γνώμη έχει ζητηθεί και υποβληθεί, όπως και σε οποιοσδήποτε άλλες υπηρεσιακές γνώμες επί του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου τυχόν έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή·
- (η) στις θέσεις που έχουν εκτεθεί προφορικά και/ή έχουν κατατεθεί γραπτά από παρευρεθέντες σε συζήτηση σχεδίου νόμου Αντιπροσώπους Θρησκευτικών Ομάδων·
- (θ) στην ομόφωνη και/ή κατά πλειοψηφία εισήγηση της Επιτροπής για αποδοχή ή απόρριψη του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου ως προς το σύνολο και/ή μέρος αυτού:

Νοείται ότι, σε περίπτωση συζήτησης σχεδίου νόμου αφορώντος σε θέμα για το οποίο παρευρεθέντες στη συζήτηση Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων εξέθεσαν προφορικά και/ή κατέθεσαν γραπτά τη θέση τους με την οποία η Επιτροπή διαφωνεί, η εν λόγω διαφωνία καταγράφεται στην Έκθεση ή/και αιτιολογούνται οι λόγοι της σχετικής διαφωνίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας για τις Θρησκευτικές Ομάδες·

- (ι) στις θέσεις ή απόψεις μέλους της Επιτροπής που διαφωνεί με το περιεχόμενο της Έκθεσης και το οποίο επιθυμεί όπως παρατεθεί συνοπτικά η θέση του, σύμφωνα με τις πρόνοιες της επιφύλαξης του Κανονισμού 45(4)·

- (ια) σε τυχόν δήλωση μέλους της Επιτροπής ως προς την ύπαρξη άμεσου προσωπικού συμφέροντος σε σχέση με το υπό εξέταση σχέδιο νόμου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 44.

(3) Εξαιρέσει σχεδίων νόμου χαρακτηριζομένων ως επείγουσας φύσεως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73.5 του Συντάγματος και τις πρόνοιες του Κανονισμού 51Α και/ή εξεταζομένων κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3), καθώς και νομοσχεδίων προϋπολογισμών ή συμπληρωματικών προϋπολογισμών, ουδέν νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου το οποίο εξετάσθηκε κατά τη συνήθη διαδικασία συζήτησης σχεδίου νόμου υποβάλλεται προς ψήφιση στη Βουλή εάν δεν έχει παρέλθει διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από της ημερομηνίας λήψεως της τελικής απόφασης της αρμόδιας Επιτροπής προς υποβολή του οικείου σχεδίου νόμου με Έκθεση στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση.

Διαδικασία συζητήσεως και ψηφίσεως νομοσχεδίου/ προτάσεως νόμου.

53. Μετά την ανάγνωσιν της εκθέσεως ακολουθεί η κατ' αρχήν συζήτησις του νομοσχεδίου ή της προτάσεως νόμου, και μετά ταύτην η ανάγνωσις, συζήτησις και ψήφισις αυτού ή αυτής κατ' άρθρον και εις το σύνολον.

Διαδικασία υποβολής τροπολογιών από Βουλευτές επί νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμου. Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Παράρτημα Δεύτερο: 20.7.2012 1.11.2019.

54.-(1) Εξαιρέσει νομοσχεδίων και προτάσεων νόμου χαρακτηριζομένων ως επείγουσας φύσεως, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 73.5 του Συντάγματος και τις πρόνοιες του Κανονισμού 51Α, για τα οποία όλα τα στάδια συζήτησης ολοκληρώνονται αυθημερόν, κάθε τροπολογία Βουλευτή επί οποιουδήποτε άλλου σχεδίου νόμου του οποίου η συζήτηση στην αρμόδια Επιτροπή έχει ολοκληρωθεί και για το οποίο έχει αρμοδίως ληφθεί απόφαση για υποβολή του με Έκθεση στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση, υποβάλλεται το ταχύτερο από της ημερομηνίας λήψεως της τελικής απόφασης της Επιτροπής στη γραμματεία αυτής.

(2) Υποβαλλομένη κατά τα ανωτέρω τροπολογία φέρει απαραίτητως την υπογραφή του Βουλευτού και/ή των Βουλευτών που την προτείνουν, καθώς και την ημερομηνία υποβολής αυτής στη γραμματεία της αρμόδιας Επιτροπής:

Νοείται ότι, βεβαίωση υποβολής εκάστης τροπολογίας γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία με σφράγιση στο κάτω μέρος του κειμένου αυτής και αναφορά ταυτόχρονα στην ημερομηνία και ώρα υποβολής της στη δοθείσα αρίθμηση αυτής, όπως και στο όνομα του υποβαλόντος αυτήν Βουλευτή.

(3) Η γραμματεία της αρμόδιας Επιτροπής εντέλλεται να ενημερώνει αμελλητί και γραπτώς όλα τα μέλη της Βουλής για την ολοκλήρωση της συζήτησης του οικείου σχεδίου νόμου από την Επιτροπή και για την ακριβή ημερομηνία υποβολής αυτού στην Ολομέλεια του Σώματος με Έκθεση προς ψήφιση, όπως και για την ακριβή ημερομηνία κατά την οποία θα λάβει χώραν το προβλεπόμενο κατά τον παρόντα Κανονισμό στάδιο διαβούλευσης επί τροπολογιών Βουλευτών.

(4) Επιφυλασσομένων των προνοιών της επιφύλαξης της παραγράφου (8) του Κανονισμού 40Α αναφορικά με σχέδια νόμου για τα οποία το στάδιο διαβούλευσης δυνατόν να έχει συμπυκνωθεί με προηγούμενα στάδια συζήτησης, για σχέδια νόμου τα οποία εξετάζονται με τη συνήθη διαδικασία συζήτησης, η αρμόδια Επιτροπή συνέρχεται το ταχύτερο και εν πάση περιπτώσει εντός του διαστήματος που σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 52(3) μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας λήψης της τελικής απόφασης της Επιτροπής επί του οικείου σχεδίου νόμου και της ημερομηνίας υποβολής αυτού στην Ολομέλεια του Σώματος με Έκθεση προς ψήφιση, για σκοπούς διαβούλευσης επί υποβληθεισών, σύμφωνα με τα πιο πάνω, τροπολογιών Βουλευτών:

Νοείται ότι, για σκοπούς της παρούσας παραγράφου, αποστέλλεται σε όλα τα μέλη της Βουλής από τη γραμματεία της Επιτροπής το ταχύτερο και εν πάση περιπτώσει επτά (7) τουλάχιστον ημέρες προ της καθορισθησομένης συνεδρίας της αρμόδιας Επιτροπής για διαβούλευση επί τροπολογιών Βουλευτών, το ελεγχθέν από νομοτεχνικής, γλωσσικής και συντακτικής απόψεως τελικό κείμενο σχεδίου νόμου που πρόκειται να υποβληθεί στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση, στο οποίο πρέπει να έχουν απαραίτητως ενσωματωθεί όλες οι αποφάσεις της Επιτροπής για τροποποιήσεις αυτού οι οποίες λήφθηκαν ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, ταυτόχρονα δε αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της Βουλής.

(5) Όλες οι τροπολογίες Βουλευτών οι οποίες διήλθαν το στάδιο διαβούλευσης, σύμφωνα με τα πιο πάνω, τίθενται ενώπιον του Προέδρου της Βουλής προ της συζήτησής του οικείου σχεδίου νόμου στην Ολομέλεια του Σώματος, ανεξαρτήτως των όποιων συγκλίσεων δυνατόν να έχουν επιτευχθεί μεταξύ των διάφορων κοινοβουλευτικών πλευρών επί συγκεκριμένων τροπολογιών.

(6) Κάθε τροπολογία Βουλευτή επί σχεδίου νόμου δεόντως και εμπροθέσμως υποβληθείσα στη γραμματεία της αρμόδιας Επιτροπής σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος Κανονισμού, τίθεται ενώπιον του Προέδρου της Βουλής το αργότερο σαράντα οκτώ (48) ώρες προ της έναρξης της συνεδρίας της Ολομέλειας του Σώματος κατά την οποία έχει ορισθεί η συζήτηση του οικείου σχεδίου νόμου, αφού προηγουμένως τύχει της δέουσας νομοτεχνικής, γλωσσικής και συντακτικής επεξεργασίας από τη γραμματεία της αρμόδιας Επιτροπής, ταυτόχρονα δε αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της Βουλής:

Νοείται ότι, ουδεμία τροπολογία Βουλευτή επί σχεδίου νόμου υποβληθέντος στην Ολομέλεια του Σώματος με Έκθεση προς ψήφιση γίνεται δεκτή από τον Πρόεδρο της Βουλής, εάν δεν έχει προηγουμένως διέλθει το, κατά τα ανωτέρω, προβλεπόμενο στάδιο διαβούλευσης και εάν δεν έχει τύχει της δέουσας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, επεξεργασίας:

Νοείται περαιτέρω ότι, ανεξαρτήτως των όποιων συγκλίσεων δυνατόν να έχουν επιτευχθεί επί τροπολογιών Βουλευτών σε οποιοδήποτε στάδιο διαβούλευσης, ουδεμία διαφοροποίηση του τελικού νομοτεχνικά, γλωσσικά και συντακτικά ελεγχθέντος κειμένου του οικείου σχεδίου νόμου το οποίο θα υποβληθεί στην Ολομέλεια του Σώματος προς ψήφιση, όπως αυτό έχει τυχόν τροποποιηθεί βάσει των ομόφωνων και/ή κατά πλειοψηφία αποφάσεων που είχαν ληφθεί στο στάδιο της τοποθέτησης και λήψης τελικής απόφασης από την Επιτροπή, χωρεί.

Υποβολή
προφορικής
τροπολογίας.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
20.7.2012
1.11.2019.

55. Παρά τις πρόνοιες του Κανονισμού 54, επιτρέπεται η υποβολή προφορικής τροπολογίας επί νομοσχεδίου ή προτάσεως νόμου κατά τη συζήτηση σχεδίου νόμου στην Ολομέλεια του Σώματος, σε εξαιρετικές, απρόβλεπτες και/ή ιδιάζουσες περιστάσεις που να δικαιολογούν την υποβολή τιαυτής τροπολογίας και μόνον κατόπιν αδείας του Προέδρου της Βουλής.

Συζήτησις και ψήφισις
τροπολογίας και
υποτροπολογίας.

56. Αι τροπολογίαι συζητούνται και τίθενται εις ψηφοφορίαν προ του κυρίου ζητήματος, αι δε υποτροπολογίαι προ των τροπολογιών. Η τάξις καθ' ην αι τροπολογίαι πρέπει να τεθώσιν εις ψηφοφορίαν προτείνεται υπό του Προέδρου, εν περιπτώσει δε ενστάσεως αποφασίζει η Βουλή.

Τροπολογίαι
αναφορικά με
αριθμητικά σφάλματα
και γλωσσικά ή
γραμματικές
βελτιώσεις.

57. Μετά την κατ' άρθρον ανάγνωσιν και συζήτησιν και αφού ο Πρόεδρος αποφασίση δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού ότι η συζήτησις συνεπληρώθη, ουδεμία πρότασις τροπολογίας δύναται να γίνη ειμή μόνον όσον αφορά εις διορθώσεις αριθμητικών σφαλμάτων ή τροποποιήσεις σκοπούσας αποκλειστικώς εις γλωσσικά ή γραμματικά βελτιώσεις του κειμένου μη μεταβαλλούσας την έννοιαν αυτού.

- Τροπολογίες περιέχουσες φράσεις απρεπίεις.
58. Ο Πρόεδρος δικαιούται όπως μη επιτρέψει την ανάπτυξιν προτάσεως τροπολογιών ή προσθέτων άρθρων συντεταγμένων διά φράσεων απρεπίων, δύναται δε και να αρνηθή να θέση ταύτας εις ψηφοφορίαν. Επιμένοντος του Βουλευτού ο Πρόεδρος θέτει το θέμα εις την Βουλήν ήτις και αποφασίζει επί του ζητήματος άνευ συζητήσεως.
- Τελική ανάγνωσις νομοσχεδίου ή προτάσεως νόμου και ψήφισις αυτών.
59. Μετά τον κατά τας ανωτέρω διατάξεις τερματισμόν της κατ' άρθρον συζητήσεως νομοσχεδίου ή προτάσεως νόμου, η Βουλή, εκτός εάν άλλως ήθελεν αποφασίσει, χωρεί εις την τελικήν ανάγνωσιν του νομοσχεδίου ή της προτάσεως νόμου διά της αναγνώσεως του τίτλου μόνον και την εις το σύνολον ψήφισιν τούτων.
- Δικαιολόγησις αρνητικής ψήφου ή αποχής.
60. Μετά την ψήφισιν οιασδήποτε προτάσεως νόμου ουδείς Βουλευτής δύναται να αγορεύση επί του θέματος ειμή μόνον εν περιπτώσει αρνητικής ψήφου ή αποχής και μόνον προς τον σκοπόν όπως εξηγήση τους λόγους της τοιαύτης αποχής ή αρνητικής ψήφου του.
- Κοινοποίησις ψηφισθέντος νόμου προς τον Πρόεδρον της Δημοκρατίας.
61. Μετά την ψήφισιν οιασδήποτε προτάσεως νόμου ή νομοσχεδίου ο Πρόεδρος κοινοποιεί τον τοιούτον νόμον προς τον Πρόεδρον της Δημοκρατίας επί τω σκοπώ εκδόσεως τούτου διά δημοσιεύσεως εν τη Επισήμω Εφημερίδι της Δημοκρατίας.
- Απόφασις Βουλής επί αναπομπής νόμου ή προϋπολογισμού.
62. Εν περιπτώσει αναπομπής οιασδήποτε νόμου ο Πρόεδρος κοινοποιεί τούτο εντός 3 ημερών προς άπαντας τους Βουλευτάς, η δε Βουλή αποφασίζει επί του αναπεμφθέντος θέματος εντός 15 ημερών από της αναπομπής, εν περιπτώσει δε αναπομπής του προϋπολογισμού συμφώνως τη δευτέρα παραγράφω του Άρθρου 51 του Συντάγματος, η Βουλή αποφασίζει επί του αναπεμφθέντος θέματος εντός 30 ημερών από της αναπομπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΝ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- Παραπομπή Κανονισμών εις Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν.
63. Κανονισμοί εκδιδόμενοι και κατατιθέμενοι εις την Βουλήν δυνάμει των οικείων νόμων παραπέμπονται υπό του Προέδρου άμα τη καταθέσει των εις την αρμοδιαν Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν.
- Μελέτη και ετοιμασία εκθέσεως επί Κανονισμών υπό Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.
64. Η αρμοδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή χωρεί το ταχύτερον εις την μελέτην των Κανονισμών και ετοιμάζει έκθεσιν επ' αυτών ακολουθουμένης κατά το δυνατόν της αυτής διαδικασίας ως και εις την περιπτώσει νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμου.
- Διαδικασία εγκρίσεως των Κανονισμών.
65. Η εν τη Βουλή συζήτησις επί των Κανονισμών και της εκθέσεως της αρμοδίας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η επ' αυτών συζήτησις προτάσεως διά τροπολογίας και η επ' αυτών ψηφοφορία ακολουθεί κατά το δυνατόν τας περι νόμοσχεδίων ή προτάσεων νόμου διατάξεις του κανονισμού.
- Κατάθεσις δημοσίων εγγράφων και αναφορών.
66. Δημόσια έγγραφα ή αναφοραί κανονικώς κατατιθέμεναι εις την Βουλήν παραπέμπονται ωσαύτως εις την αρμοδιαν Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν ήτις αφού μελετήσει ταύτα αναφέρει το πόρισμά της ή τυχόν παρατηρήσεις της προς την Βουλήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΝ

- Δακτυλογράφησις και έλεγχος πρακτικών Βουλής.
67. Τα πρακτικά εκάστης συνεδριάσεως δακτυλογραφούνται εντός 3 ημερών από της σχετικής συνεδρίας και ευρίσκονται εις την διάθεσιν των Βουλευτών προς τον σκοπόν ελέγχου του κειμένου της αγορεύσεώς των.

- Αντίρρησης κατά των πρακτικών. 68. Αντίρρησης κατά των πρακτικών συνεδριάσεων της Βουλής δύναται να γίνη υπό του Βουλευτού είτε γραπτώς αποσπασμένη προς τον Πρόεδρον της σχετικής συνεδριάσεως είτε προφορικώς κατά την αμέσως επομένην συνεδρίασιν, η δε Βουλή δύναται να αποφασίση την ανάλογον διόρθωσιν των πρακτικών.
- Δημοσίευσις και διανομή πρακτικών εις Βουλευτάς. 69. Τα πρακτικά των εν τη Βουλή συνεδριάσεων εκτυπούνται, δημοσιεύονται και διανέμονται εις τους Βουλευτάς.
- Επίσημα πρακτικά Βουλής και τήρησις των εις αρχείον. 70. Τα επίσημα πρακτικά της Βουλής υπογράφονται υπό του Προέδρου ή του Προεδρεύσαντος της οικείας συνεδριάσεως και τηρούνται εις αρχείον της Βουλής.
- Επιθεώρησις πρακτικών υπό Βουλευτών. 71. Οι Βουλευταί έχουσι το δικαίωμα να επιθεωρούν και να αναγινώσκωσι τα επίσημα πρακτικά και τα καταχωρηθέντα εις τα αρχεία έγγραφα και να λαμβάνωσι κεκυρωμένα αντίγραφα αυτών άνευ της καταβολής οιοσδήποτε τέλους.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗ ΘΕΜΑΤΩΝ

- Ερωτήσεις Βουλευτών. 72. Βουλευτής προτιθέμενος να υποβάλη ερώτησιν προς την Κυβέρνησιν ή οιοσδήποτε συγκεκριμένον Υπουργόν υποβάλλει ταύτην εγγράφως διά του Προέδρου.
- Σκοπός υποβαλλομένων ερωτήσεων. 73. Ερώτησις υποβαλλομένη δυνάμει του ως άνω κανονισμού αποσκοπεί εις το να πληροφορηθή η Βουλή περί περιστατικού, ειδήσεως ή γεγονότος ή εάν τοιαύτη είδησις, περιστατικόν ή γεγονός έχει αληθείας ή την πρόθεσιν ή τα μελετώμενα μέτρα υπό της Κυβερνήσεως επί συγκεκριμένου θέματος γενικού ενδιαφέροντος ή την έρευναν των αιτίων ή του σκοπού Κυβερνητικής τινος πράξεως ή παραλείψεως.
- Περιεχόμενον και τρόπος συντάξεως ερωτήσεων. 74. Αι υποβαλλόμεναι υπό Βουλευτών ερωτήσεις δέον να είναι σύντομοι και να μη περιέχωσι προσβλητικάς εκφράσεις.
- Ανάγνωσις απαντήσεων εις ερωτήσεις. 75. Αι απαντήσεις επί υποβληθεισών ερωτήσεων αναγινώσκονται κατά την αμέσως επομένην από της λήψεως των συνεδριάσιν της Βουλής υπό του Γραμματέως της Βουλής. Αντίγραφον της απαντήσεως ομού μετά της ερωτήσεως διανέμεται εις άπαντας τους Βουλευτάς προ της ενάρξεως της συνεδρίας της Βουλής.
- Εγγραφή θέματος προς συζήτησιν λόγω μη απαντήσεως ή μη ικανοποιητικής απαντήσεως εις υποβληθείσαν ερώτησιν. 76. Εάν εντός τριάκοντα ημερών από της διαβιβάσεως προς τους αρμοδίους της ερωτήσεως δεν ελήφθη οιοσδήποτε απάντησις ή, εάν μετά την ανάγνωσιν ληφθείσας και κυκλοφορησάσης ως ανωτέρω εν τω κανονισμώ 75 των παρόντων κανονισμών αναφέρεται απαντήσεως ο υποβαλόν την ερώτησιν Βουλευτής δεν ήθελε θεωρήσει την εις ταύτην απάντησιν ως ικανοποιητικήν, τότε ο εν λόγω Βουλευτής δύναται κατά την αυτήν συνεδρίαν ή καθ' οιοσδήποτε των τριών επομένων συνεδριών να ζητήσει την εγγραφήν του θέματος προς συζήτησιν και το θέμα εγγράφεται.
- Διαδικασία εγγραφής θέματος προς συζήτησιν. 77. Οιοσδήποτε Βουλευτής επιθυμών όπως οιοσδήποτε ζήτημα ή θέμα γενικού ενδιαφέροντος συζητηθή εις συνεδρίασιν της Βουλής αιτείται τούτο κατά την υπό Προέδρου ανακοίνωσιν της ημερησίας διατάξεως της επομένης συνεδριάσεως της Βουλής και προτείνει την εγγραφήν και συζήτησιν του τοιούτου θέματος ή ζητήματος. Εν τοιαύτη περιπτώσει εφαρμόζονται αι διατάξεις του Άρθρου 73.6 του Συντάγματος.
- Συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως θέματος λόγω εξαιρετικού ενδιαφέροντος ή απροβλέπτων περιστάσεων. Επίσημη 78.-(1) Άνευ επηρεασμού των προνοιών του Κανονισμού 77, Βουλευτής δύναται να ζητήσει όπως οιοσδήποτε ζήτημα ή θέμα συζητηθεί αμέσως ή σε επόμενη συνεδρίασιν της Ολομέλειας του Σώματος λόγω εξαιρετικού ενδιαφέροντος ή απροβλέπτων περιστάσεων, ανεξαρτήτως εάν τούτο είναι εγγεγραμμένο ή μη στην ημερήσια διάταξη καθορισθείσας συνεδρίας, σε τέτοια δε περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 73.6 του Συντάγματος.

Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
1.11.2019.

(2) Επιφυλάσσεται υπέρ του Προέδρου της Βουλής, η κατά την κρίση του συζήτηση θέματος προ ημερησίας διατάξεως συνεδρίας της Ολομέλειας του Σώματος, ως προς υφιστάμενο ή επίκαιρο ή άλλο υφιστάμενο ζήτημα εξαιρετικής σημασίας ή γενικότερου ενδιαφέροντος, οπότε σε τέτοια περίπτωση η συζήτηση άρχεται αμέσως.

Διαδικασία
και διάρκεια
συζήτησης θεμάτων
του Κεφαλαίου Δ΄
της ημερήσιας
διάταξης.
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

78Α.-(1) Η συζήτηση θεμάτων του Κεφαλαίου Δ΄ της ημερήσιας διάταξης τα οποία απορρέουν είτε κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 76 είτε κατ' εφαρμογή των Κανονισμών 77 και 78 διεξάγεται σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις:

- (α) Ο Πρόεδρος της Βουλής με τη σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων των πολιτικών κομματικών ομάδων και σε συνεννόηση με τον εισηγητή του θέματος καθορίζει, σε εύλογο χρόνο πριν από τη συζήτηση του θέματος, τη χρονική διάρκεια της συζήτησης. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας ο Πρόεδρος καθορίζει εύλογο κατά την κρίση του χρόνο.
- (β) Ο καθορισθείς χρόνος κατανέμεται στις πολιτικές κομματικές ομάδες ανάλογα με τον αριθμό των Βουλευτών κάθε ομάδας, εκτός αν ο Πρόεδρος της Βουλής, με τη σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων των πολιτικών κομματικών ομάδων και λαμβανομένων υπόψη της φύσης του θέματος και του ειδικού ενδιαφέροντος της ομάδας από την οποία προέρχεται ο εισηγητής, αποφασίσει διαφορετικά. Ο Πρόεδρος καθορίζει εύλογο κατά την κρίση του χρόνο για τις αγορεύσεις ανεξάρτητων Βουλευτών ή Βουλευτών που είναι μέλη κόμματος το οποίο σύμφωνα με το Άρθρο 73.12 του Συντάγματος δε δύναται να σχηματίσει πολιτική κομματική ομάδα που να δικαιούται αναγνώρισης.
- (γ) Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος κάθε πολιτικής κομματικής ομάδας υποβάλλει στον Πρόεδρο τον πίνακα των αγορητών της ομάδας του, στον οποίο καθορίζεται η σειρά και χρονική διάρκεια κάθε αγόρευσης:

Νοείται ότι η συνολική διάρκεια των αγορεύσεων των Βουλευτών κάθε ομάδας δεν πρέπει να υπερβαίνει το χρόνο που έχει καθορισθεί.

(2) Η συζήτηση θέματος του Κεφαλαίου Δ΄ της ημερήσιας διάταξης, για το οποίο ετοιμάστηκε Έκθεση από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού μετά την ανάγνωση της σχετικής Έκθεσης. Όταν η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα. Αν οποιοσδήποτε Βουλευτής δηλώσει την αντίθεσή του, η έκθεση αναγιγνώσκεται.

Για θέματα των οποίων η Έκθεση είναι ομόφωνη δε διεξάγεται συζήτηση, εκτός αν οποιοσδήποτε Βουλευτής αιτηθεί τούτο.

Σειρά συζήτησης
θεμάτων του
Κεφαλαίου Δ΄.
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
27.1.1995.

78B. Εκτός αν αποφασίσει διαφορετικά η ολομέλεια του Σώματος η σειρά συζήτησης των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ΄ ακολουθεί την ημερομηνία εγγραφής τους.

Διαγραφή θεμάτων
του Κεφαλαίου Δ΄.

78Γ. Με την εκπνοή κάθε Βουλευτικής Περιόδου, όλα τα θέματα που βρίσκονται εγγεγραμμένα στο Κεφάλαιο Δ΄ και που δεν έχουν συζητηθεί διαγράφονται από την ημερήσια διάταξη και για την επανεγγραφή τους ακολουθείται η προβλεπόμενη στους Κανονισμούς 76, 77 και 78 διαδικασία.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τροποποιήσις
του Κανονισμού.

79. Πας Βουλευτής έχει δικαίωμα όπως προτείνη την τροποποίησιν, διά προσθήκης, απαλείψεως ή τροποποιήσεως, του παρόντος Κανονισμού ή οιασδήποτε διατάξεως τούτου.

Υποβολή προτάσεως
προς τροποποίησιν.

80. Πρότασις διά τροποποίησιν υποβάλλεται προς τον Πρόεδρον της Βουλής και συνοδεύεται υπό συντόμου αιτιολογικής εκθέσεως.

Υποβολή προτάσεως
προς τροποποίησιν εις
την Κοινοβουλευτικήν
Επιτροπήν.

81. Πρότασις υποβαλλομένη κατά τα ανωτέρω διαβιβάζεται προς την επί του κανονισμού Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν ήτις μελετά ταύτην και αναφέρει εις την Βουλήν αναλόγως.

Απόφασις διά
τροποποίησιν
του Κανονισμού της
Βουλής.

82. Απόφασις της Βουλής διά τροποποίησιν του κανονισμού λαμβάνεται δι' απλής πλειοψηφίας του ολικού αριθμού των Βουλευτών.

Κοινοβουλευτική
εκπροσώπησις
πολιτικής ομάδος.

83. Εκάστη πολιτική ομάς δικαιουμένη αναγνωρίσεως ορίζει και ανακοινού εις τον Πρόεδρον την εν τη Βουλή Κοινοβουλευτικήν αυτής εκπροσώπησιν.

Δήλωσις Βουλευτού
ότι ανήκει εις πολιτικήν
κομματικήν ομάδα.

84. Πας Βουλευτής ανήκων εις πολιτικήν κομματικήν ομάδα εν τη Βουλή δηλοί τούτο εγγράφως προς τον Πρόεδρον της Βουλής.

Επανεγγραφή
διαγραφέντων
θεμάτων.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
1.11.2019.

84A. Με τη λήξη εκάστης Βουλευτικής Περιόδου, όλα τα εκκρεμούντα ενώπιον των Επιτροπών θέματα τα οποία είχαν εγγραφεί με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 41A, λογίζονται ως αυτοδικαίως αποσυρθέντα και διαγράφονται από το Πινάκιο της Επιτροπής ενώπιον της οποίας αυτά εκκρεμούν:

Νοείται ότι, με την έναρξη εκάστης νέας Βουλευτικής Περιόδου, για σκοπούς εγγραφής εκ νέου οποιουδήποτε διαγραφέντος θέματος, ακολουθείται η προβλεπόμενη από τις πρόνοιες του Κανονισμού 41A διαδικασία:

Νοείται περαιτέρω ότι, για την εγγραφή εκ νέου διαγραφέντων, σύμφωνα με τα πιο πάνω, θεμάτων, εξετάζεται απαρεγκλίτως το επίκαιρο και/ή η σημασία του

προτεινόμενου προς εγγραφή θέματος.

Διαγραφή
προτάσεων
νόμου.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
1.11.2019.

84B. Προτάσεις νόμου, οι οποίες κατά τη λήξη της Βουλευτικής Περιόδου εκκρεμούν ενώπιον Επιτροπών, αλλά των οποίων η συζήτηση δεν έχει εισέτι αρχίσει ή/και προτάσεις νόμου που κατατέθηκαν από Βουλευτές που δεν έχουν επανεκλεγεί, με την έναρξη εκάστης νέας Βουλευτικής Περιόδου λογίζονται ως αυτοδικαίως αποσυρθείσες και διαγράφονται από το Πινάκιο της Επιτροπής στην οποία είχαν παραπεμφθεί:

Νοείται ότι, για την υποβολή και κατάθεση στη Βουλή αποσυρθείσας ή διαγραφείσας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, πρότασης νόμου, ακολουθείται εκ νέου η προβλεπόμενη διαδικασία υποβολής και κατάθεσης νομοσχεδίων και εγγράφων σε συνεδρία της Ολομέλειας του Σώματος.

Θέμα μη
προνοούμενο
στον Κανονισμό και
εξουσία επίλυσης
διαφορών.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Δεύτερο:
1.11.2019.

85. Θέμα για το οποίο ουδεμία πρόνοια γίνεται στον παρόντα Κανονισμό, όπως και οποιοδήποτε ζήτημα αφορών ειδικότερα στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού, αποφασίζεται από την Ολομέλεια του Σώματος κατόπιν προτάσεως του Προέδρου της Βουλής:

Νοείται ότι, ο Πρόεδρος της Βουλής κέκτηται εξουσία επίλυσης οιασδήποτε αναφεισας διαφοράς και/ή διαφωνίας δυνατόν να ανακύψει κατά την εφαρμογή των προνοιών του παρόντος Κανονισμού.

Έναρξις ισχύος
του παρόντος
Κανονισμού.

86. Ο παρών Κανονισμός τίθεται εν ισχύ από της δημοσιεύσεώς του εις την Επίσημον Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Επιμέλεια κωδικοποίησης
Τασούλα Ιερωνυμίδου

ΤΙ/ΓΧ
(Ιανουάριος 2020)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΡΘΡΟΝ 3.

1. Αι επίσημοι γλώσσαι της Δημοκρατίας είναι η ελληνική και η τουρκική.
2. Νομοθετικά, εκτελεστικά και διοικητικά πράξεις και έγγραφα συντάσσονται εις αμφοτέρας τας επισήμους γλώσσας και εφ' όσον δυνάμει ρητής διατάξεως του Συντάγματος απαιτείται έκδοσις, εκδίδονται διά δημοσιεύσεως εις την επίσημον εφημερίδα της Δημοκρατίας εις αμφοτέρας τας επισήμους γλώσσας.

[...]

ΑΡΘΡΟΝ 42.

1. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας εγκαθίστανται υπό της Βουλής, ενώπιον της οποίας δίδουσι την κάτωθι διαβεβαίωσιν:

«Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα και τους συνάδοντας αυτώ νόμους και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου.»

2. Προς τον σκοπόν τούτον η Βουλή θα συνεδριάζη κατά την ημέραν, καθ' ην λήγει η πενταετής θητεία του απερχομένου Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, εν περιπτώσει δε αναπληρωματικής εκλογής συμφώνως τη τετάρτη παραγράφω του άρθρου 44 κατά την τρίτην ημέραν από της ημερομηνίας της τιοαύτης εκλογής.

ΑΡΘΡΟΝ 45.

[...]

2. Ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας δύναται να διωχθή επί εσχάτη προδοσία. Την κατηγορίαν εισάγουσιν ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ο γενικός εισαγγελεύς και ο βοηθός γενικού εισαγγελέως της Δημοκρατίας, κατόπιν ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων εγκρινομένου διά μυστικής ψηφοφορίας και πλειοψηφίας τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των βουλευτών· ουδέν όμως τοιούτον ψήφισμα δύναται να εγκριθῆ και ουδέν σχετικόν θέμα περιλαμβάνεται εις την ημερησίαν διάταξιν ή συζητείται υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων, εάν η πρότασις τοιούτου ψηφίσματος δεν υπογραφῆ, τουλάχιστον υπό του ενός πέμπτου του όλου αριθμού των βουλευτών.

[...]

ΑΡΘΡΟΝ 50.

1. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας ιδία εκάτερος ή από κοινού έχουσι το δικαίωμα της οριστικής αρνησικυρίας οιουδήποτε νόμου ή αποφάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων εν όλω ή εν μέρει, εφ' όσον ο νόμος ή η απόφασις εν όλω ή εν μέρει αφορώσιν:

Α. Εις εξωτερικάς υποθέσεις, εξαιρουμένης της συμμετοχής της Δημοκρατίας εις διεθνείς οργανισμούς και συνθήκας συμμαχίας, ων μετέχουσι τόσοσιν το Βασίλειον της Ελλάδος όσοσιν και η Τουρκική Δημοκρατία.

Ο εν τω παρόντι εδαφίω όρος «εξωτερικάς υποθέσεις» περιλαμβάνει:

- (α) την αναγνώρισιν κρατών, την σύναψιν διπλωματικών και προξενικών σχέσεων μετ' άλλων χωρών και την διακοπήν των σχέσεων τούτων. Την παροχήν συγκαταθέσεως διά τον διορισμόν διπλωματικών αντιπροσώπων και την χορήγησιν εκτελεστηρίου εις προξενικούς αντιπροσώπους, την τοποθέτησιν διπλωματικών αντιπροσώπων και προξενικών αντιπροσώπων εκ των υπηρετούντων εν τη διπλωματική υπηρεσία εις θέσεις εν τω εξωτερικώ και την ανάθεσιν καθηκόντων εν τω εξωτερικώ, ως ειδικών απεσταλμένων, εις υπηρετούντας εν τη διπλωματική υπηρεσία. Τον διορισμόν και την τοποθέτησιν προσώπων μη ανηκόντων εις την διπλωματικήν υπηρεσίαν εις οιανδήποτε θέσιν εν τω εξωτερικώ, ως διπλωματικών ή προξενικών αντιπροσώπων και την ανάθεσιν καθηκόντων εν τω εξωτερικώ ως ειδικών απεσταλμένων, εις πρόσωπα μη ανήκοντα εις την διπλωματικήν υπηρεσίαν,
- (β) την συνομολόγησιν διεθνών συνθηκών, συμβάσεων και συμφωνιών,

- (γ) την κήρυξιν πολέμου και την συνομολόγησιν ειρήνης,
  - (δ) την προστασίαν εν τη αλλοδαπή των πολιτών της Δημοκρατίας και των συμφερόντων αυτών,
  - (ε) την εγκατάστασιν, το καθεστώς και τα συμφέροντα αλλοδαπών εν τη Δημοκρατία,
  - (στ) την απόκτησιν ξένης ιθαγενείας υπό πολιτών της Δημοκρατίας και την αποδοχήν υπό τούτων εργασίας παρεχομένης υπό ξένης Κυβερνήσεως ως και την είσοδον τούτων εις την υπηρεσίας ξένης Κυβερνήσεως,
- B. Τα ακόλουθα θέματα αμύνης:
- (α) την σύνθεσιν και δύναμιν των ενόπλων δυνάμεων και τας πιστώσεις διά ταύτας,
  - (β) τους διορισμούς στελεχών και την προαγωγήν αυτών,
  - (γ) την εισαγωγήν πολεμικού υλικού και εκρηκτικών υλών παντός είδους,
  - (δ) την παροχήν βάσεων και άλλων διευκολύνσεων εις συμμάχους χώρας,
- Γ. Τα ακόλουθα θέματα ασφαλείας:
- (α) τους διορισμούς στελεχών και την προαγωγήν αυτών,
  - (β) την κατανομήν και στάθμευσιν δυνάμεων ασφαλείας,
  - (γ) τα μέτρα εκτάκτου ανάγκης και τον στρατιωτικόν νόμον,
  - (δ) τους περί αστυνομίας νόμους.

Αποσαφηνίζεται ότι το δικαίωμα αρνησικυρίας κατ' εφαρμογήν του ως άνω εδαφίου Γ περιλαμβάνει παν μέτρον ή απόφασιν εκτάκτου ανάγκης, ουχί όμως τα αφορώντα εις την συνήθη λειτουργίαν της αστυνομίας και της χωροφυλακής.

2. Το ως άνω δικαίωμα αρνησικυρίας δύναται να ασκηθή είτε καθ' ολοκλήρου του νόμου ή αποφάσεως ή καθ' οιουδήποτε μέρους αυτού, εν δε τη τελευταία ταύτη περιπτώσει ο νόμος ή η απόφασις αναπέμπονται εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων, ίνα αύτη αποφασίση, αν το υπόλοιπον μέρος του νόμου ή της αποφάσεως θα σταλή ή μη προς έκδοσιν δυνάμει των σχετικών διατάξεων του Συντάγματος.

3. Το συμφώνως τω παρόντι άρθρω δικαίωμα αρνησικυρίας ασκείται εντός της προθεσμίας της οριζομένης υπό του άρθρου 52 διά την έκδοσιν του νόμου ή της αποφάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 51.

1. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, ίδια εκάτερος ή από κοινού, δικαιούνται ν' αναπέμψωσιν οιονδήποτε νόμον ή απόφασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων ή οιονδήποτε τμήμα αυτών εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων προς επανεξέτασιν.

2. Άμα τη ψηφίσει του προϋπολογισμού υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, ίδια εκάτερος ή από κοινού, δύναται ν' αναπέμψωσιν εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων τον προϋπολογισμόν, επί τω λόγω ότι κατά την κρίσιν ενός εκάστου ή αμφοτέρων γίνεται δυσμενής διάκρισις.

3. Εν περιπτώσει αναπομπής οιονδήποτε νόμου ή αποφάσεως ή τμήματος αυτών εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων, ως ορίζεται εν τη πρώτη παραγράφω του παρόντος άρθρου, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει επί του αναπεμφθέντος θέματος εντός δέκα πέντε ημερών από της αναπομπής εν περιπτώσει δε αναπομπής του προϋπολογισμού συμφώνως τη δευτέρα παραγράφω του παρόντος άρθρου η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει επί του αναπεμφθέντος θέματος εντός τριάκοντα ημερών από της αναπομπής.

4. Εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων εμμείνη εις την απόφασιν αυτής ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας υποχρεούνται, τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος, να εκδώσωσι διά δημοσιεύσεως εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας τον νόμον ή την απόφασιν ή τον προϋπολογισμόν, αναλόγως της περιπτώσεως, εντός της προθεσμίας της οριζομένης διά την έκδοσιν των νόμων και των αποφάσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων.

5. Οσάκις ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας ασκή το δικαίωμα αναπομπής, ως εν τω παρόντι άρθρω ορίζεται, υποχρεούται αμέσως να ειδοποιή περί τούτου τον έτερον.

6. Το δικαίωμα αναπομπής του παρόντος άρθρου ασκείται εντός της εν άρθρω 52. Καθοριζομένης

προθεσμίας εκδόσεως των νόμων ή των αποφάσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 52.

Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας υποχρεούνται να εκδώσωσι διά δημοσιεύσεως εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας, εντός δέκα πέντε ημερών από της κοινοποιήσεως εις το αντίστοιχον γραφείον αυτών οιονδήποτε νόμον ή απόφασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων εκτός εάν εντός της προθεσμίας ταύτης ασκήσωσιν, ιδία εκάτερος ή από κοινού αναλόγως της περιπτώσεως το δικαίωμα της αρνησικυρίας, ως εν άρθρω 50 ορίζεται ή το δικαίωμα αναπομπής, ως εν άρθρω 51 ορίζεται ή το δικαίωμα αναφοράς εις το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον, ως εν άρθροις 140 και 141 ορίζεται ή προκειμένου περί του προϋπολογισμού το δικαίωμα προσφυγής εις το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον, ως εν άρθρω 138 ορίζεται.

ΑΡΘΡΟΝ 61.

Η νομοθετική εξουσία της Δημοκρατίας ασκείται υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων εν παντί θέματι, εξαιρέσει των θεμάτων εκείνων, άτινα ρητώς υπάγονται κατά το Σύνταγμα εις τας Κοινοτικές Συνελεύσεις.

ΑΡΘΡΟΝ 62.

1. Ο αριθμός των βουλευτών ορίζεται εις ογδοήκοντα¹, δύναται δε να μεταβληθή δι' αποφάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων λαμβανομένης διά πλειοψηφίας αποτελουμένης εκ των δύο τρίτων των υπό της ελληνικής κοινότητος εκλεγέντων βουλευτών και εκ των δύο τρίτων των υπό της τουρκικής κοινότητος εκλεγέντων βουλευτών.

2. Εκ του κατά την πρώτην παράγραφον του παρόντος άρθρου προβλεπομένου αριθμού των βουλευτών τα εβδομήκοντα επί τοις εκατόν εκλέγονται υπό της ελληνικής κοινότητος και τα τριάκοντα επί τοις εκατόν υπό της τουρκικής κοινότητος κεχωρισμένως εκ των μελών εκατέρας κοινότητος και εν περιπτώσει εκλογής, εις ην οι υποψήφιοι είναι πλείονες του αριθμού των εδρών, διά καθολικής αμέσου και μυστικής ψηφοφορίας διενεργουμένης κατά την αυτήν ημέραν.

Η αναλογία των βουλευτών η καθοριζομένη εις την παρούσαν παράγραφον είναι ανεξάρτητος στατιστικών δεδομένων.

ΑΡΘΡΟΝ 63.

1. Τηρουμένων των διατάξεων της δευτέρας παραγράφου του παρόντος άρθρου πας πολίτης της Δημοκρατίας έχων συμπληρώσει το δέκατο όγδοο² έτος της ηλικίας αυτού και έχων τα υπό του εκλογικού νόμου καθοριζόμενα προσόντα διαμονής δικαιούται να εγγραφή ως εκλογεύς είτε εις τον ελληνικόν είτε εις τον τουρκικόν εκλογικόν κατάλογον· τα μέλη της ελληνικής κοινότητος όμως θα εγγράφονται μόνον εις τον ελληνικόν εκλογικόν κατάλογον, τα δε μέλη της τουρκικής κοινότητος μόνον εις τον τουρκικόν εκλογικόν κατάλογον.

2. Ουδείς δικαιούται να εγγραφή ως εκλογεύς, εφ' όσον δεν κέκτηται τα υπό του εκλογικού νόμου απαιτούμενα προς εγγραφήν προσόντα.

¹ Στις 20 Ιουνίου 1985 η Βουλή των Αντιπροσώπων με απόφασή της αύξησε τον αριθμό των βουλευτών από πενήντα σε ογδόντα, από τους οποίους οι πενήντα έξι εκλέγονται από την ελληνική κοινότητα και οι είκοσι τέσσερις από την τουρκική κοινότητα, για να διατηρείται η προβλεπόμενη από το Σύνταγμα αναλογία του 70% προς 30%. Η απόφαση αυτή λήφθηκε κατ' επίκληση του δικαιού της ανάγκης, αφού το Σύνταγμα επιβάλλει χωριστή πλειοψηφία Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων βουλευτών για τη σχετική τροποποίηση.

² Το 1996 η Βουλή των Αντιπροσώπων, με τον Νόμο 106(Ι) του 1996, τροποποίησε το άρθρο 63 του Συντάγματος, επεκτείνοντας το δικαίωμα ψήφου στις βουλευτικές εκλογές και καθορίζοντας ως κατώτατο όριο ηλικίας των εκλογέων το δέκατο όγδοο έτος αντί του εικοστού πρώτου έτους, που προέβλεπε το Σύνταγμα.

ΑΡΘΡΟΝ 64.

Πας τις δικαιούται να υποβάλει υποψηφιότητα βουλευτού, εφ' όσον κατά τον χρόνον της εκλογής:

- (α) είναι πολίτης της Δημοκρατίας,
- (β) έχει συμπληρώσει το εικοστόν πρώτον³ έτος της ηλικίας αυτού,
- (γ) δεν έχει καταδικασθή κατά την ημέραν της ενάρξεως ισχύος του Συντάγματος ή μετ' αυτήν δι' αδίκημα ατιμωτικόν ή ηθικής αισχροτήτος ή δεν έχει στερηθή της εκλογιμότητος κατόπιν αποφάσεως αρμοδίου δικαστηρίου λόγω οιοδήποτε εκλογικού αδικήματος, και
- (δ) δεν πάσχει εκ διανοητικής νόσου καθιστώσης αυτόν ανίκανον να ασκήση τα καθήκοντά του ως βουλευτού.

ΑΡΘΡΟΝ 65.

1. Η Βουλή των Αντιπροσώπων εκλέγεται διά περίοδον πέντε ετών. Η περίοδος της πρώτης Βουλής των Αντιπροσώπων άρχεται από της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος του Συντάγματος.

2. Η απερχομένη Βουλή των Αντιπροσώπων συνεχίζει μέχρι της κατά την πρώτην παράγραφον του παρόντος άρθρου ενάρξεως των εργασιών της νέας Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 66.

1. Αι γενικά εκλογαί διά την Βουλήν των Αντιπροσώπων διενεργούνται κατά την δευτέραν Κυριακήν του αμέσως προηγουμένου του καθ' ον λήγει η περίοδος της απερχομένης Βουλής των Αντιπροσώπων μηνός.

2.- (1) Αποποιηθείσα ή μη καταληφθείσα ή κενωθείσα βουλευτική έδρα πληρούται καθ' ον τρόπον νόμος ορίζει.^{4 5}

(2) Η υποπαράγραφος (1) εφαρμόζεται αναφορικά με αποποιηθείσα ή μη καταληφθείσα ή κενωθείσα βουλευτική έδρα κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί της Δωδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 2019.

3. Εάν η κατά την πρώτην ή δευτέραν παράγραφον του παρόντος άρθρου εκλογή δεν δύναται να διενεργηθή κατά την καθοριζομένην υπό του Συντάγματος ή συμφώνως τούτω καθορισθείσαν ημερομηνίαν ένεκα εξαιρετικών και αππροβλέπτων περιστάσεων, ως σεισμού, πλημμύρας, γενικής επιδημίας και παρομοίων περιστάσεων, διενεργείται την αντίστοιχον ημέραν της επομένης εβδομάδος.

ΑΡΘΡΟΝ 67.

1. Η Βουλή των Αντιπροσώπων δύναται να διαλυθή μόνον δι' αποφάσεως αυτής λαμβανομένης δι' απολύτου πλειοψηφίας συμπεριλαμβανούσης τουλάχιστον το εν τρίτον των υπό της τουρκικής κοινότητας εκλεγέντων βουλευτών.

2. Η απόφασις αύτη, παρά τας διατάξεις της πρώτης παραγράφου του άρθρου 65 και της πρώτης παραγράφου του άρθρου 66, καθορίζει την ημερομηνίαν διενεργείας των γενικών εκλογών, ήτις δεν δύναται ν' απέχη ολιγώτερον των τριάκοντα ημερών και περισσότερον των τεσσαράκοντα ημερών από της ημερομηνίας λήψεως της τοιαύτης αποφάσεως, ως και την ημερομηνίαν της πρώτης συνεδριάσεως της νεοεκλεγομένης Βουλής των Αντιπροσώπων, η δε τελευταία αύτη ημερομηνία δεν δύναται ν' απέχη πλέον των δέκα πέντε ημερών από των γενικών εκλογών· μέχρι της ημερομηνίας ταύτης η απερχομένη Βουλή των Αντιπροσώπων συνεχίζει.

3. Παρά τας διατάξεις της πρώτης παραγράφου του άρθρου 65 η εκλεγομένη συνεπεία διαλύσεως Βουλή των Αντιπροσώπων εκλέγεται διά περίοδον ίσην προς την μη διανυθείσαν περίοδον της διαλυθείσης Βουλής

³ Το 2019 η Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποίησε το άρθρο 64 του Συντάγματος [Νόμος 161(Ι) του 2019] επεκτείνοντας το δικαίωμα πολίτη για διεκδίκηση βουλευτικής έδρας στο 21^ο έτος της ηλικίας αντί του εικοστού πέμπτου έτους, που προέβλεπε το Σύνταγμα.

⁴ Το 1996 η Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποίησε το άρθρο 66 του Συντάγματος [Νόμος 115(Ι) του 1996], ώστε να καταστεί δυνατό να επενεχθούν διατάξεις στον περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμο που να καθορίζουν τον τρόπο πλήρωσης κενωθείσας έδρας.

⁵ Το 2019 η Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποίησε για δεύτερη φορά το άρθρο 66 του Συντάγματος [Νόμος 128(Ι) του 2019] ώστε πέραν της κενωθείσας έδρας, να καθορισθεί ο τρόπος πλήρωσης αποποιηθείσας ή μη καταληφθείσας έδρας.

των Αντιπροσώπων. Εν περιπτώσει διαλύσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων εντός του τελευταίου έτους της πενταετούς βουλευτικής περιόδου, οι γενικαί εκλογαί προς ανάδειξιν νέας Βουλής των Αντιπροσώπων διενεργούνται τόσοσ διά την μη διανυθείσαν περίοδον της διαλυθείσης Βουλής των Αντιπροσώπων, κατά την διάρκειαν της οποίας πάσα σύνοδος της νεοεκλεγομένης Βουλής των Αντιπροσώπων θα θεωρήται έκτακτος σύνοδος, όσον και διά την επομένην πενταετή περίοδον.

ΑΡΘΡΟΝ 68.

Οσάκις η Βουλή των Αντιπροσώπων συνεχίζει μέχρι της ενάρξεως της περιόδου της νεοεκλεγομένης Βουλής των Αντιπροσώπων κατά τας διατάξεις της δευτέρας παραγράφου του άρθρου 65 ή της δευτέρας παραγράφου του άρθρου 67, η απερχομένη Βουλή των Αντιπροσώπων δεν έχει εξουσίαν να ψηφίζει οιοσδήποτε νόμους ή να λαμβάνη οιασδήποτε αποφάσεις επί οιοσδήποτε θέματος πλην μόνον εν περιπτώσει επειγουσών και εξαιρετικών απροβλέπτων περιστάσεων, των οποίων δέον να γίνηται ειδική μνεία εν τω σχετικώ νόμω ή αποφάσει.

ΑΡΘΡΟΝ 69.

Ο βουλευτής δίδει προ της αναλήψεως των καθηκόντων αυτού εν τη Βουλή και εις δημοσίαν συνεδρίασιν αυτής την ακόλουθον διαβεβαίωσιν:

«Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα και τους συνάδοντας αυτώ νόμους και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου».

ΑΡΘΡΟΝ 70.

Η ιδιότης του βουλευτού είναι ασυμβίβαστος προς το αξίωμα του υπουργού ή του μέλους Κοινοτικής Συνελεύσεως ή δημοτικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου και του δημάρχου, ή προς την ιδιότητα του ανήκοντος εις τας ενόπλους δυνάμεις ή τας δυνάμεις ασφαλείας της Δημοκρατίας ή προς οιοσδήποτε έτερον δημόσιον ή δημοτικόν αξίωμα ή θέσιν, προκειμένου δε περί βουλευτού εκλεγομένου υπό της τουρκικής κοινότητος και προς το του θρησκευτικού λειτουργού.

Ο όρος «δημόσιον αξίωμα ή θέσις» εν τω παρόντι άρθρω περιλαμβάνει οιοσδήποτε αξίωμα ή θέσιν επ' αμοιβή εν τη υπηρεσία της Δημοκρατίας ή Κοινοτικής Συνελεύσεως, η αμοιβή της οποίας τελεί υπό τον έλεγχο είτε της Δημοκρατίας είτε Κοινοτικής Συνελεύσεως συμπεριλαμβανομένου παντός αξιώματος ή θέσεως εις οιοσδήποτε νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ή οργανισμόν δημοσίας ωφελείας.

ΑΡΘΡΟΝ 71.

1. Η έδρα βουλευτού κενούται:

(α) διά του θανάτου αυτού,

(β) διά της εγγράφου παραιτήσεως αυτού,

(γ) διά της επελεύσεως οιασδήποτε περιπτώσεως εκ των αναφερομένων εις τας παραγράφους (γ) και

(δ) του άρθρου 64 ή διά της απωλείας της ιθαγενείας της Δημοκρατίας, και

(ε) διά της αναλήψεως αξιώματος ή θέσεως εκ των εν άρθρω 70 αναφερομένων.

2. Βουλευτική έδρα θεωρείται αποποιηθείσα ή μη καταληφθείσα σε περίπτωση που εκλεγείς υποψήφιος προ της ανακηρύξεως αυτού, αποβιώσει ή δεν αποδεχθεί να ασκήσει το δικαίωμα ανακήρυξής του ή, από της ανακηρύξεως αυτού και προ της δυνάμει του άρθρου 69 νενομισμένης διαβεβαίωσης, αποβιώσει ή δεν αποδεχθεί να αναλάβει τα καθήκοντά του.⁶

ΑΡΘΡΟΝ 72.

1. Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι έλλην και εκλέγεται υπό των παρά της ελληνικής κοινότητος εκλεγομένων βουλευτών, ο δε Αντιπρόεδρος είναι τούρκος και εκλέγεται υπό των παρά της τουρκικής κοινότητος εκλεγομένων βουλευτών.

⁶ Το 2019 η Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποίησε το άρθρο 71 του Συντάγματος [Νόμος 128(Ι) του 2019], ώστε, πέραν της κενωθείσας βουλευτικής έδρας, να ορισθεί η αποποιηθείσα ή μη καταληφθείσα έδρα.

Εκάτερος εκλέγεται κατά τα ανωτέρω κεχωρισμένως, εν τη αυτή συνεδρίασει, κατά την έναρξιν και δι' ολοκλήρον την διάρκειαν της περιόδου της Βουλής των Αντιπροσώπων.

2. Εν περιπτώσει κενώσεως εκάτερου των εν τη πρώτη παραγράφω του παρόντος άρθρου προβλεπομένων αξιωμάτων, η εις την παράγραφον ταύτην προβλεπομένη εκλογή προς πλήρωσιν κενωθείσης θέσεως ενεργείται το συντομώτερον και εν ανάγκη εν εκτάκτω συνόδω.

3. Εν περιπτώσει προσκαίρου απουσίας ή εκκρεμούσης της πληρώσεως του κενωθέντος αξιώματος του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, ως ορίζεται εν τη δευτέρα παραγράφω του παρόντος άρθρου, τα καθήκοντα αυτών ασκούνται υπό του πρεσβυτέρου βουλευτού της αντιστοίχου κοινότητος, εκτός εάν οι βουλευταί της τοιαύτης κοινότητος αποφασίσωσιν άλλως.

4. Μετά την εκλογήν του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων εκάτερος τούτων διορίζει αντιστοίχως εκ των βουλευτών δύο Έλληνας και ένα Τούρκον ως γραμματείς της Βουλής των Αντιπροσώπων, και δύο Έλληνας και ένα Τούρκον ως κοσμήτορας της Βουλής των Αντιπροσώπων, οίτινες θα ανήκωσιν αντιστοίχως εις το γραφείον του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 73.

1. Τηρουμένων των επομένων διατάξεων του παρόντος άρθρου, η Βουλή των Αντιπροσώπων ρυθμίζει διά του κανονισμού αυτής παν θέμα της τηρουμένης υπ' αυτής διαδικασίας και λειτουργίας των υπηρεσιών αυτής.

2. Κατά την επομένην της εκλογής του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Βουλής συνεδρίασιν καταρτίζεται επιτροπή επιλογής αποτελουμένη εκ του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων ως Προέδρου, του Αντιπροέδρου αυτής ως αντιπροέδρου και οκτώ ετέρων εκλεγομένων υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων βουλευτών εξ ων εξ εκ των εκλεγέντων υπό της ελληνικής κοινότητος και δύο εκ των εκλεγέντων υπό της τουρκικής κοινότητος.

3. Η επιτροπή επιλογής καταρτίζει τας μόνιμους κοινοβουλευτικές επιτροπάς ως και οιασδήποτε άλλας προσωρινάς, συνιστωμένας δι' ωρισμένον σκοπόν ή ειδικάς κοινοβουλευτικές επιτροπάς και διορίζει βουλευτάς ως μέλη των επιτροπών τούτων. Κατά τον καταρτισμόν και διορισμόν δέον να λαμβάνωνται υπ' όψει αι προτάσεις αι υποβαλλόμεναι υπό της ελληνικής κοινοτικής ομάδος και της τουρκικής κοινοτικής ομάδος ή υπό των πολιτικών κομματικών ομάδων εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Οι διορισμοί εις τας τοιαύτας επιτροπάς υπόκεινται εις τας διατάξεις της αμέσως επομένης παραγράφου.

4. Η ελληνική και η τουρκική κοινοτική ομάς και αι πολιτικάί κομματικάί ομάδες εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων εκπροσωπούνται δεόντως εις εκάστην μόνιμον και πάσαν άλλην προσωρινήν, συνιστωμένην δι' ωρισμένον σκοπόν ή ειδικήν κοινοβουλευτικήν επιτροπήν· ο συνολικός αριθμός όμως των μελών των τιοούτων επιτροπών των προερχομένων αντιστοίχως εκ βουλευτών εκλεγομένων υπό της ελληνικής και της τουρκικής κοινότητος δέον να εμφανίζη την αυτήν αναλογίαν, ήτις ισχύει επί της κατανομής των εδρών της Βουλής των Αντιπροσώπων μεταξύ βουλευτών εκλεγομένων αντιστοίχως υπό της ελληνικής και της τουρκικής κοινότητος.

5. Παν νομοσχέδιον και πάσα πρότασις νόμου εισαγομένη εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων παραπέμπεται το πρώτον προς συζήτησιν ενώπιον της αρμοδίας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Ουδέν νομοσχέδιον και ουδεμία πρότασις νόμου εξαιρέσει των χαρακτηριζομένων ως επειγούσης φύσεως συζητείται υπό επιτροπής τινος προ της παρελεύσεως τεσσαράκοντα οκτώ ωρών από της διανομής αυτής εις τους αποτελούντας την επιτροπήν ταύτην βουλευτάς. Εξαιρέσει των χαρακτηριζομένων ως επειγούσης φύσεως, ουδέν νομοσχέδιον και ουδεμία πρότασις νόμου διελθούσα το στάδιον της επιτροπής συζητείται υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων προ της παρελεύσεως τεσσαράκοντα οκτώ ωρών, αφ' ης διενεμήθη εις τους βουλευτάς ομού μετά της εκθέσεως της κοινοβουλευτικής επιτροπής.

6. Η ημερησία διάταξις εκάστης συνεδριάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων, εις ην θα περιλαμβάνηται παν πρόσθετον θέμα προταθέν υπό του Αντιπροέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, καταρτίζεται υπό του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων και ανακοινούται υπό τούτου εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων. Μετά την ανακοίνωσιν της ημερησίας διατάξεως εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων πας βουλευτής δύναται να προτείνη προσθήκας ή τροπολογίας εις ταύτην, αποφασίζει δε επί των προτάσεων η Βουλή των Αντιπροσώπων.

7. Ο βουλευτής δεν δύναται να αγορεύση εις συνεδρίασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων εάν δεν εγγραφή προηγουμένως εις τον οικείον πίνακα ή εάν δεν λάβη παρά του προεδρεύοντος την προς τούτο άδειαν.

Ο τηρήσας την διαγραφομένην διαδικασίαν βουλευτής δικαιούται όπως επί ευλόγως επαρκή χρόνον, λαμβανομένου υπ' όψει εκάστου θέματος, αγορεύση και ακουσθή κατά την εν λόγω συνεδρίασιν.

Αι αγορεύσεις γίνονται κατά την σειράν εγγραφής ή της προφορικής αιτήσεως αδείας των επιθυμούντων να αγορεύσουν, αναλόγως της περιπτώσεως· εν περιπτώσει όμως υπάρξεως αντιθέτων γνώμων διαδέχεται τον αγορεύσαντα αντιλέγων βουλευτής, εφ' όσον είναι τούτο δυνατόν. Βουλευταί αγορεύοντες εκ μέρους των

κοινοβουλευτικών επιτροπών ή των εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων πολιτικών κομματικών ομάδων, δεν υπόκεινται εις τους ανωτέρω κανόνας ως προς την σειράν αγορεύσεων.

Βουλευταί επιθυμούντες να αγορεύσωσιν επί προτάσεων αναφερομένων εις οιονδήποτε θέμα της ημερησίας διατάξεως ή της τηρήσεως του κανονισμού ή επί του τερματισμού της συζητήσεως προηγούνται των επιθυμούντων να αγορεύσωσιν επί του υπό συζήτησιν θέματος, εν τοιαύτη δε περιπτώσει θέλει επιτραπή εις δύο βουλευτάς, ένα υπέρ της προτάσεως και ένα εναντίον της προτάσεως, όπως αγορεύσωσιν έκαστος επί δέκα πέντε λεπτά.

8. Αι αγορεύσεις εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων γίνονται από του βήματος της Βουλής των Αντιπροσώπων και απευθύνονται προς την Βουλήν των Αντιπροσώπων. Αι αγορεύσεις και πάσα ετέρα διαδικασία εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων και εις τας συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών μεταφράζονται ταυτοχρόνως εκ της επισήμου γλώσσης εις ην γίνονται, εις την ετέραν επίσημον γλώσσαν.

9. Απαγορεύονται αι διακοπαί των αγορεύσεων των βουλευτών ή αι προσωπικά επιθέσεις κατά βουλευτών αι άσχετοι προς το υπό συζήτησιν θέμα εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων ως και κατά τας συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών, εκτός εάν άλλως ορισθή διά του κανονισμού.

10. Αι ψήφοι εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων καταμετρούνται ενιαίως και καταγράφονται υπό του ενός εκ των ελλήνων και του τούρκου γραμματέως της Βουλής των Αντιπροσώπων.

11. Τα πρακτικά των συζητήσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων περιλαμβάνουσιν εξ ολοκλήρου τα καθ' εκάστην συνεδρίασιν γενόμενα. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων των κοινοβουλευτικών επιτροπών τηρούνται συνοπτικώς. Οσάκις υποβληθή αντίρρησις κατά των πρακτικών συνεδριάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων, είτε προφορικώς υπό βουλευτού κατά την αμέσως επομένην συνεδρίασιν είτε γραπτώς αποσπασμένη προς τον Πρόεδρον της σχετικής συνεδριάσεως, η Βουλή των Αντιπροσώπων δύναται να αποφασίση την ανάλογον διόρθωσιν των πρακτικών.

12. Πολιτικόν κόμμα εκπροσωπούμενον εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων δι' αριθμού βουλευτών τουλάχιστον ίσου προς το δώδεκα επί τοις εκατόν του συνολικού αριθμού των βουλευτών δύναται να σχηματίση πολιτικήν κομματικήν ομάδα δικαιουμένην αναγνωρίσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 74.

1. Η Βουλή των Αντιπροσώπων συνέρχεται εις τακτικήν σύνοδον άνευ συγκλήσεως την δεκάτην πέμπτην ημέραν από των γενικών εκλογών και εν συνεχεία την αντίστοιχον ημέραν εκάστου έτους.

2. Η τακτική σύνοδος της Βουλής των Αντιπροσώπων διαρκεί επί τρεις έως εξ μήνας κατ' έτος, ως θέλει αποφασίσει η Βουλή των Αντιπροσώπων.

3. Η Βουλή των Αντιπροσώπων συγκαλείται εις έκτακτον σύνοδον υπό του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων τη αιτήσιν δέκα βουλευτών απευθυνομένη προς αμφοτέρους τον Πρόεδρον και τον Αντιπρόεδρον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 75.

1. Αι συνεδριάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι δημόσιαι και τα πρακτικά των εν αυτή συζητήσεων δημοσιεύονται.

2. Η Βουλή των Αντιπροσώπων δύναται, εάν θεωρήση τούτο αναγκαίον, να συνέλθη εις μυστικήν συνεδρίασιν κατόπιν αποφάσεως αυτής λαμβανομένης διά πλειοψηφίας των τριών τετάρτων του συνολικού αριθμού των βουλευτών.

ΑΡΘΡΟΝ 76.

1. Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κηρύσσει την έναρξιν και την λήξιν εκάστης συνεδριάσεως.

2. Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κηρύσσει την λήξιν της συνεδριάσεως γνωστοποιεί συγχρόνως τη συναινέσει της Βουλής των Αντιπροσώπων οριζομένην ημέραν και ώραν της προσεχούς συνεδριάσεως και ανακοινού εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων την ημερησίαν διάταξιν της συνεδριάσεως ταύτης, μεθ' ο εφαρμόζονται αι διατάξεις της έκτης παραγράφου του άρθρου 73.

3. Η ημερησία διάταξις εκτυπείται και διανέμεται εις τους βουλευτάς τουλάχιστον είκοσι τέσσαρας ώρας προ της συνεδριάσεως, εφ' όσον όμως αναφέρεται εις θέμα τελούν ήδη υπό συζήτησιν, η διανομή διενεργείται εις οιονδήποτε χρονικόν σημείον προ της συνεδριάσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 77.

1. Η Βουλή των Αντιπροσώπων ευρίσκεται εν απαρτία, εφ' όσον παρίσταται τουλάχιστον το εν τρίτον του συνολικού αριθμού των βουλευτών.

2. Συζήτησις αναφερομένη εις οιονδήποτε καθωρισμένον θέμα δύναται να διακοπή άπαξ επί είκοσι τέσσαρας ώρας τη αιτήσει της πλειοψηφίας των παρόντων κατά την συνεδρίασιν βουλευτών εκατέρας κοινότητος.

ΑΡΘΡΟΝ 78.

1. Οι νόμοι και αι αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων ψηφίζονται δι' απλής πλειοψηφίας των παρόντων και ψηφιζόντων βουλευτών.

2. Πάσα τροποποίησις του εκλογικού νόμου ως και η ψήφισις νόμου αφορώντος εις τα δημαρχεία και παντός νόμου επιβάλλοντος φόρους ή τέλη απαιτεί χωριστήν απλήν πλειοψηφίαν των υπό της ελληνικής και της τουρκικής κοινότητος αντιστοίχως εκλεγομένων βουλευτών των μετεχόντων της ψηφοφορίας.

ΑΡΘΡΟΝ 79.

1. Ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας δύναται ν' απευθύνωνται διά μηνυμάτων προς την Βουλήν των Αντιπροσώπων ή να διαβιβάζωσι προς την Βουλήν των Αντιπροσώπων τας απόψεις αυτών διά των υπουργών.

2. Οι υπουργοί δύναται να παρακολουθώσι τας συνεδριάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων ή οιασδήποτε εκ των κοινοβουλευτικών επιτροπών και να προβαίνωσιν εις δηλώσεις ή να πληροφορώσι την Βουλήν των Αντιπροσώπων ή οιανδήποτε εκ των κοινοβουλευτικών επιτροπών επί παντός θέματος της αρμοδιότητος αυτών.

ΑΡΘΡΟΝ 80.

1. Το δικαίωμα της υποβολής προτάσεων νόμων ανήκει εις τους βουλευτάς και νομοσχεδίων εις τους υπουργούς.

2. Ουδεμία πρότασις νόμου συνεπαγομένη αύξησιν των υπό του προϋπολογισμού προβλεπομένων εξόδων δύναται να υποβληθή υπό βουλευτού.

ΑΡΘΡΟΝ 81.

1. Ο προϋπολογισμός κατατίθεται εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων το αργότερον τρεις μήνας προ της υπό του νόμου καθοριζομένης ημερομηνίας ενάρξεως του οικονομικού έτους και ψηφίζεται υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων προ της ημερομηνίας ενάρξεως του οικονομικού έτους.

2. Εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους κατατίθεται εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων προς έγκρισιν ο τελικός απολογισμός.

ΑΡΘΡΟΝ 82.

Οι νόμοι και αι αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων τίθενται εν ισχύϊ από της δημοσιεύσεως αυτών εις την επίσημον εφημερίδα της Δημοκρατίας, εκτός εάν ορίζεται διάφορος ημερομηνία εν τω δημοσιευομένω νόμω ή αποφάσει.

ΑΡΘΡΟΝ 83.

1. Οι βουλευταί δεν υπόκεινται εις ποινικήν δίωξιν και δεν ευθύνονται αστικώς ένεκεν οιασδήποτε εκφρασθείσης γνώμης ή ψήφου δοθείσης υπ' αυτών εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

2. Ο βουλευτής δεν δύναται άνευ αδείας του Ανωτάτου Δικαστηρίου να διωχθή, συλληφθή ή φυλακισθή εφ' όσον χρόνον εξακολουθεί να είναι βουλευτής.

Τοιαύτη άδεια δεν απαιτείται επί αδικήματος επισύροντος ποινήν φυλακίσεως πέντε ετών και άνω, εφ'

όσον ο αδικοπραγής κατελήφθη επ' αυτοφώρω. Εις την περίπτωση ταύτην το Ανώτατον Δικαστήριον ειδοποιούμενον παρευθής υπό της αρμοδίας αρχής αποφασίζει επί της παροχής ή μη της άδειας συνεχίσεως της διώξεως ή της κρατήσεως, εφ' όσον χρόνον ο αδικοπραγής εξακολουθεί να είναι βουλευτής.

3. Εάν το Ανώτατον Δικαστήριον αρνηθή να παράσχη την άδειαν προς δίωξιν του βουλευτού, ο χρόνος καθ' ον ο βουλευτής δεν δύναται να διωχθή, δεν συνυπολογίζεται εις τον χρόνον παραγραφής του περι ου πρόκειται αδικήματος.

4. Εάν το Ανώτατον Δικαστήριον αρνηθή να παράσχη την άδειαν προς εκτέλεσιν αποφάσεως φυλακίσεως επιβληθείσης εις βουλευτήν υπό αρμοδίου δικαστηρίου, η εκτέλεσις της αποφάσεως ταύτης αναβάλλεται, μέχρις ου ο καταδικασθείς παύση να είναι βουλευτής.

ΑΡΘΡΟΝ 84.

1. Οι βουλευταί λαμβάνουσιν εκ του δημοσίου ταμείου αποζημίωσιν οριζομένην διά νόμου.
2. Οιαδήποτε αύξησις της αποζημίωσεως ταύτης δεν δύναται να τεθή εν ισχύϊ κατά την διάρκειαν της περιόδου της Βουλής των Αντιπροσώπων, καθ' ην απεφασίσθη η τοιαύτη αύξησις.

ΑΡΘΡΟΝ 85.

Παν θέμα σχετικόν προς τα προσόντα εκλογιμότητος των υποψηφίων και πάσα ένστασις κατά των εκλογών εκδικάζονται οριστικώς και αμετακλήτως υπό του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟΝ 116.

[...]

4. Ο γενικός ελεγκτής υποβάλλει ετησίως έκθεσιν επί της ασκήσεως των εν τω παρόντι κεφαλαίω αναφερομένων υπηρεσιών και καθηκόντων αυτού προς τον Πρόεδρον και τον Αντιπρόεδρον της Δημοκρατίας, οίτινες μεριμνώσι περί της καταθέσεως αυτής ενώπιον της Βουλής.

ΑΡΘΡΟΝ 119.

[...]

5. Ο διοικητής της Εκδοτικής Τραπέζης της Δημοκρατίας υποβάλλει εξαμηνιαίας εκθέσεις επί της καταστάσεως του νομίσματος, των κεφαλαίων και αξιών της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρον και τον Αντιπρόεδρον της Δημοκρατίας, οίτινες μεριμνώσι περί της καταθέσεως των εκθέσεων ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 138.

1. Εν η περιπτώσει κατά την υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων επισηφίσιον του προϋπολογισμού, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, ενεργούντες ίδια εκάτερος ή από κοινού, ανέτεμψαν προς αυτήν τούτον επί τω λόγω ότι κατά την ιδίαν αυτών κρίσιν γίνεται εν αυτώ δυσμενής διάκρισις η δε Βουλή των Αντιπροσώπων επέμεινεν επί της αποφάσεως αυτής, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας δικαιούνται ίδια εκάτερος ή από κοινού αναλόγως της περιπτώσεως να προσφύγωσιν επί τω ανωτέρω λόγω ενώπιον του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου.

2. Η προσφυγή αύτη ασκείται εντός της υπό του Συντάγματος οριζομένης προθεσμίας εκδόσεως των νόμων ή αποφάσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων.

3. Επί τοιαύτης προσφυγής το Δικαστήριον δύναται να ακυρώση ή επικυρώση τον προϋπολογισμόν ή να αναπέμψη τούτον εν όλω ή εν μέρει εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων.

4. Πάσα απόφασις του Δικαστηρίου ανακοινούται αμέσως εις τον Πρόεδρον και τον Αντιπρόεδρον της Δημοκρατίας και εις τον Πρόεδρον και Αντιπρόεδρον της Βουλής των Αντιπροσώπων και δημοσιεύεται παραχρήμα εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας υπό του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας.

ΑΡΘΡΟΝ 139.

1. Το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον κέκτηται αρμοδιότητα να αποφασίζει οριστικώς και αμετακλήτως επί πάσης προσφυγής αφορώσης σύγκρουσιν ή αμφισβήτησιν εξουσίας ή αρμοδιότητος εγειρομένης μεταξύ της Βουλής των Αντιπροσώπων και των Κοινοτικών Συνελεύσεων ή εκατέρας αυτών, ως και μεταξύ οιονδήποτε οργάνων ή αρχών της Δημοκρατίας. Η παρούσα όμως διάταξις δεν έχει εφαρμογήν επί των μεταξύ των δικαστηρίων ή δικαστικών αρχών της Δημοκρατίας συγκρούσεων ή αμφισβητήσεων, αίτινες επιλύονται υπό του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

[...]

2. Οσάκις αναφύεται ζήτημα αρμοδιότητος του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου, τούτο, επί οιονδήποτε θέματος, επιλύει παν ζήτημα της αρμοδιότητος του.

3. Η κατά την πρώτην παράγραφον του παρόντος άρθρου προσφυγή ασκείται ενώπιον του Δικαστηρίου:

(α) υπό του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, ή

(β) υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων, ή

(γ) υπό εκατέρας ή αμφοτέρων των Κοινοτικών Συνελεύσεων, ή

(δ) υπό παντός άλλου οργάνου της Δημοκρατίας ή αρχής εν τη Δημοκρατία,

εφ' όσον άπαντες οι ανωτέρω είναι ενδιαφερόμενα εν τη συγκρούσει ή τη αμφισβητήσει μέρη.

[...]

ΑΡΘΡΟΝ 140.

1. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας από κοινού προ της εκδόσεως νόμου ή αποφάσεώς τινος της Βουλής των Αντιπροσώπων δικαιούνται να αναφερθώσιν εις το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον ίνα γνωματεύση τούτο, κατά πόσον ο εν λόγω νόμος, απόφασις ή ωρισμένη διάταξις αυτών ευρίσκειται εις αντίθεσιν ή είναι ασύμφωνος προς διάταξιν τινά του Συντάγματος δι' οιονδήποτε άλλον λόγον πλην της δυσμενοῦς εις βάρος εκατέρας κοινότητος διακρίσεως ή ευρίσκειται σε αντίθεση ή είναι ασύμφωνος προς το δικαιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.⁷

2. Το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον ερευνά το υπό την κρίσιν αυτού τεθέν κατά την πρώτην παράγραφον του παρόντος άρθρου ζήτημα και αφ' ου ακούση τας απόψεις του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων εκδίδει την γνωμάτευσιν αυτού επί του τεθέντος αυτώ ζητήματος και κοινοποιεί ταύτην εις τον Πρόεδρον και τον Αντιπρόεδρον της Δημοκρατίας, ως και εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων.

3. Εις ην περίπτωσιν το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον γνωματεύση ότι ο νόμος ή η απόφασις ή διάταξις τις αυτών ευρίσκειται εις αντίθεσιν ή ασυμφωνίαν προς διάταξιν τινά του Συντάγματος ή του δικαίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, ο νόμος ή η απόφασις δεν δύναται να εκδοθή υπό του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας.

ΑΡΘΡΟΝ 141.

1. Ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας δύναται προ της εκδόσεως νόμου επιβάλλοντος διατυπώσεις, όρους ή περιορισμούς του διά του άρθρου 25 ηγγυημένου δικαιώματος ν' αναφερθή εις το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον, ίνα γνωματεύση τούτο κατά πόσον αι διατυπώσεις, οι όροι ή οι περιορισμοί τίθενται ή όχι προς το δημόσιον συμφέρον ή είναι αντίθετοι προς τα συμφέροντα της κοινότητος αυτού.

2. Το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον ερευνά το υπό την κρίσιν αυτού τεθέν ζήτημα και αφ' ου ακούση τας απόψεις του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας αναλόγως της περιπτώσεως, ως και τας απόψεις της Βουλής των Αντιπροσώπων, εκδίδει την γνωμάτευσιν αυτού και κοινοποιεί ταύτην εις τον Πρόεδρον

⁷ Το 2006 η Βουλή των Αντιπροσώπων, στο πλαίσιο της τροποποίησης των μη θεμελιωδών άρθρων του Συντάγματος για σκοπούς προσαρμογής του στις συνθήκες που δημιουργήθηκαν με την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τροποποίησε το άρθρο 140 του Συντάγματος [Νόμος 127(Ι) του 2006], ώστε η αντίθεση με το δικαιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποτελεί επιπρόσθετο λόγο αναφοράς.

και τον Αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας και εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων.

3. Εις ην περίπτωσην το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον γνωματεύει ότι οι εν λόγω όροι, περιορισμοί ή διατυπώσεις δεν ετέθησαν προς το δημόσιον συμφέρον ή είναι αντίθετοι προς τα συμφέροντα της ενδιαφερομένης κοινότητος, ο ειρημένος νόμος ή ωρισμένη διάταξις αυτού θεσπίζουσα όρους, περιορισμούς ή διατυπώσεις δεν δύναται να εκδοθή υπό του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας.

ΑΡΘΡΟΝ 143.

1. Ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας ή βουλευταί αντιπροσωπεύοντες τουλάχιστον το εν πέμπτον του συνολικού αριθμού των βουλευτών της νεοεκλεγομένης Βουλής δικαιούνται να προσφύγωσιν εις το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον, ίνα αποφανθή τούτο, αν συντρέχωσι τοιαύται επείγουσαι και εξαιρετικά απρόβλεπτοι περιστάσεις, δικαιολογούσαι την υπό της Βουλής, ήτις συνεχίζει μέχρι της ενάρξεως της περιόδου της νέας Βουλής ψήφισιν νόμων ή λήψιν αποφάσεων κατά το άρθρον 68.

2. Η προσφυγή του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας δέον να ασκείται εντός της υπό του Συντάγματος οριζομένης προθεσμίας εκδόσεως των νόμων και αποφάσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων, η δε προσφυγή των ως άνω βουλευτών δέον να ασκείται εντός δέκα πέντε ημερών από της πρώτης συνεδριάσεως της νέας Βουλής.

3. Η απόφασις του Δικαστηρίου κοινοποιείται αμέσως εις τον Πρόεδρον και τον Αντιπρόεδρον της Δημοκρατίας και εις τον Πρόεδρον και τον Αντιπρόεδρον της Βουλής των Αντιπροσώπων και δημοσιεύεται παραχρήμα εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας υπό του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας.

ΑΡΘΡΟΝ 167.

[...]

6. Η Βουλή των Αντιπροσώπων δύναται να ψηφίση ή να αρνηθή την ψήφισιν οιασδήποτε δαπάνης περιλαμβανομένης εις συμπληρωματικόν προϋπολογισμόν, δεν δύναται όμως να ψηφίση αύξησιν δαπάνης ή μεταβολήν του σκοπού, δι' ον αύτη προορίζεται.

7. Ο προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων, συντασσόμενος υπό του Προέδρου της Βουλής συμφώνως των ευρύτερων δημοσιονομικών συνθηκών και τηρουμένων των εκάστοτε καθοριζομένων από την Εκτελεστική Εξουσία ανωτάτων ορίων δαπανών, συνιστά διακριτό μέρος του προϋπολογισμού της Δημοκρατίας, υποβάλλεται στη Βουλή προς έγκρισιν δι' αποφάσεως λαμβανομένης κατά τη συνήθη διαδικασία υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αναφέρονται στη σύνταξή του, ακολούθως δε καταχωρίζεται αυτούσιος στον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας για το οικονομικό έτος στο οποίο ούτος αφορά και με τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας καθίσταται κατά πάντα εκτελεστός.⁸

8. Νόμος θέλει προβλέψει τα περί της εκτελέσεως του προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων και περί της καθιέρωσεως αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου, ως και περί οποιουδήποτε άλλου συναφούς ζητήματος επί τω σκοπώ διασφαλίσεως της πλήρους οικονομικής αυτονομίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 168.

[...]

3. Εάν ο προϋπολογισμός δεν έχη ψηφισθή υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων μέχρι της ημέρας ενάρξεως του οικονομικού έτους, εις ο ούτος αφορά, η Βουλή των Αντιπροσώπων δύναται, τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος, δι' αποφάσεως αυτής να παράσχη εξουσιοδότησιν ενεργείας οιασδήποτε απαιτουμένης δαπάνης επί χρονικόν διάστημα μη υπερβαίνον τον ένα μήνα εκάστοτε και εν πάση περιπτώσει τους δύο μήνας εν συνόλω εκ του λογαριασμού παγίου ταμείου ή οιουδήποτε ετέρου λογαριασμού του Δημοσίου, εφ' όσον ήθελε θεωρήσει τούτο αναγκαίον διά την συνέχισιν των εν τω προϋπολογισμώ προβλεπομένων δημοσίων υπηρεσιών και δη μέχρις εκπνοής του ειρημένου χρονικού διαστήματος· αλλ' η κατά τα ανωτέρω εγκρινόμενη δαπάνη δι' οιανδήποτε υπηρεσίαν δεν δύναται να υπερβαίνη το αναλογούν εις το ειρημένον χρονικόν διάστημα τμήμα του συνολικώς διά την εν λόγω υπηρεσίαν ψηφισθέντος διά του προϋπολογισμού του προηγουμένου οικονομικού έτους ποσού.

⁸ Το 2019 η Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποίησε το άρθρο 167 του Συντάγματος [Νόμος 100(Ι) του 2019], ώστε ο προϋπολογισμός της Βουλής να συντάσσεται από τον Πρόεδρο της Βουλής, να συνιστά διακριτό μέρος του προϋπολογισμού της Δημοκρατίας και μετά την έγκριση του από τη Βουλή να καταχωρίζεται αυτούσιος στον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας.

ΑΡΘΡΟΝ 169.

[...]

(2) Η διαπραγμάτευσις πάσης ετέρας συνθήκης, συμβάσεως ή διεθνούς συμφωνίας ως και η υπογραφή αυτών γίνεται κατόπιν αποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου, δεν τίθενται όμως εν ισχύι και δεν δεσμεύουσι την Δημοκρατίαν, ειμή μόνον εφ' όσον κυρωθώσι διά νόμου ψηφιζομένου υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων, ότε και συνομολογούνται.

[...]

ΑΡΘΡΟΝ 179.

1. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 1Α, το Σύνταγμα είναι ο υπέρτατος νόμος τη Δημοκρατίας.
2. Ουδείς νόμος ή απόφασις της Βουλής των Αντιπροσώπων ή εκατέρας Κοινοτικής Συνελεύσεως ως και ουδεμία πράξις ή απόφασις οιοδήποτε οργάνου, αρχής ή προσώπου εν τη Δημοκρατία ασκούντος εκτελεστικήν εξουσίαν ή οιονδήποτε διοικητικόν λειτούργημα δύναται να είναι καθ' οιονδήποτε τρόπον αντίθετος ή ασύμφωνος προς οιαδήποτε των διατάξεων του Συντάγματος ή προς οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλεται στη Δημοκρατία ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της ως κράτους μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.⁹

ΑΡΘΡΟΝ 182.

1. Τα άρθρα ή τα μέρη των άρθρων του Συντάγματος τα περιλαμβανόμενα εν τω συνημμένω τω παρόντι παραρτήματι ΙΙΙ, ενσωματωθέντα εις το Σύνταγμα εκ της συμφωνίας Ζυρίχης της 11^{ης} Φεβρουαρίου, 1959, αποτελούσι θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος και δεν δύνανται, καθ' οιονδήποτε τρόπον, να τροποποιηθώσι διά μεταβολής, προσθήκης ή καταργήσεως.
2. Τηρουμένων των διατάξεων της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου πάσα διάταξις του Συντάγματος δύναται να τροποποιηθή διά μεταβολής, προσθήκης ή καταργήσεως ως εν τη τρίτη παραγράφω του παρόντος άρθρου ορίζεται.
3. Διά την ψήφισιν οιοδήποτε νόμου περί τροποποιήσεως απαιτείται πλειοψηφία περιλαμβάνουσα τουλάχιστον τα δύο τρίτα του όλου αριθμού των εις την ελληνικήν κοινότητα ανηγόντων βουλευτών και τουλάχιστον τα δύο τρίτα του όλου αριθμού των εις την τουρκικήν κοινότητα ανηγόντων βουλευτών.

ΑΡΘΡΟΝ 183.

1. Εν περιπτώσει πολέμου ή ετέρου δημοσίου κινδύνου απειλούντος την ύπαρξιν της Δημοκρατίας ή οιονδήποτε τμήμα αυτής το Υπουργικόν Συμβούλιον κέκτηται την εξουσίαν να προκηρύσση δι' αποφάσεως αυτού την κήρυξιν καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης· ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, όμως, ίδια εκάτερος ή από κοινού έχουσι δικαίωμα αρνησικυρίας οιασδήποτε τοιαύτης αποφάσεως ασκούμενον εντός τεσσαράκοντα οκτώ ωρών από της ημέρας, καθ' ην η απόφασις εκοινοποιήθη εις το γραφείον εκατέρου.
2. Πάσα τοιαύτη προκήρυξις καθορίζει τα άρθρα του Συντάγματος, άτινα αναστέλλονται, καθ' όλην την διάρκειαν της καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης· μόνον όμως τα κάτωθι αναφερόμενα άρθρα του Συντάγματος δύνανται να ανασταλώσι διά της προκηρύξεως: το άρθρον 7, μόνον καθ' όσον αφορά εις θάνατον προκληθέντα εκ θεμιτής πολεμικής ενεργείας, η δευτέρα και τρίτη παράγραφος του άρθρου 10, τα άρθρα 11, 13, 16, 17, 19, 21, το εδάφιον (δ) της ογδότης παραγράφου του άρθρου 23 και τα άρθρα 25 και 27.
3. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδουσι παραχρήμα διά δημοσιεύσεως εις την επίσημον εφημερίδα της Δημοκρατίας την προκήρυξιν, εκτός εάν ίδια εκάτερος ή από κοινού έχωσιν ασκήσει το δικαίωμα της αρνησικυρίας, ως εν τη πρώτη παραγράφω του παρόντος άρθρου ορίζεται.
4. Προκήρυξις εκδοθείσα συμφώνως ταις ανωτέρω διατάξεσι του παρόντος άρθρου κατατίθεται αμέσως ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν διατελή εν συνόδω, συγκαλείται

⁹ Η Βουλή των Αντιπροσώπων, στο πλαίσιο της τροποποίησης των μη θεμελιωδών άρθρων του Συντάγματος, για σκοπούς προσαρμογής του στις συνθήκες που δημιουργήθηκαν με την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τροποποίησε το άρθρο 179 του Συντάγματος [Νόμος 127(Ι) του 2006], με στόχο την αναγνώριση της υπεροχής του κοινοτικού δικαίου.

αύτη ίνα αποφασισθή όσον όιον τε ταχύτερον περί τούτου.

5. Η Βουλή των Αντιπροσώπων δικαιούται να απορρίψει ή εγκρίνη την προκήρυξιν περί κηρύξεως καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης. Εν περιπτώσει απορρίψεως η προκήρυξις περί κηρύξεως καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης δεν έχει ουδεμίαν νομικήν ισχύν. Εν περιπτώσει εγκρίσεως ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδουσι παραχρήμα διά δημοσιεύσεως εις την επίσημον εφημερίδα της Δημοκρατίας την απόφασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων.

6. Η προκήρυξις περί κηρύξεως καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης παύει να ισχύη άμα τη παρελεύσει δύο μηνών από της εγκρίσεως αυτής υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων, εκτός εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων τη αιτήσει του Υπουργικού Συμβουλίου αποφασίση να παρατείνη την διάρκειαν της καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, οπότε ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας ίδια εκάτερος ή από κοινού έχουνσι δικαίωμα αρνησικυρίας της αποφάσεως περί παρατάσεως της διαρκείας της καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης ασκούμενον συμφώνως τω άρθρω 50.

7. (1) Παρά τας διατάξεις του Συντάγματος, εφ' όσον χρόνον ισχύει προκήρυξις περί κηρύξεως καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, το Υπουργικόν Συμβούλιον κρίνον ότι απαιτείται άμεσος ενέργεια εκδίδει διατάγματα αυστηρώς συναρτώμενα προς την κατάστασιν εκτάκτου ανάγκης έχοντα ισχύν νόμου και υποκείμενα εις το δικαίωμα αρνησικυρίας του Προέδρου και του Αντιπροέδρου ενεργούντων εκατέρου ίδια ή από κοινού, συμφώνως τω άρθρω 57.

(2) Εάν δεν ασκηθή συμφώνως τω πρώτω εδαφίω της παρούσης παραγράφου δικαίωμα αρνησικυρίας, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδουσι παραχρήμα διά δημοσιεύσεως εις την επίσημον εφημερίδα της Δημοκρατίας τα ειρημένα διατάγματα.

(3) Τα ανωτέρω διατάγματα αποβάλλουσι την ισχύν αυτών άμα τη λήξει της καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, εφ' όσον δεν θα έχωσιν ανακληθή ενωρίτερον.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ
ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ
ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

(Εἰς τὸ παρὸν Εὐρετήριον οἱ δι' ελαφροῦ μαύρου χρώματος τυπογραφικοὶ ἀριθμοὶ παραπέμπουν εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦ σχετικοῦ Κανονισμοῦ καὶ οἱ διὰ βαθεοῦ μαύρου χρώματος ἀναφέρονται εἰς τὰ σχετικὰ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος).

ΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ-

- ἀδεια διὰ, 21, 23, 73(7)
- ἀνάγνωσις ἀγορεύσεων, 26
- ἀπάντησις εἰς προσωπικὴν ἐπίθεσιν, 24
- ἀπὸ τοῦ βήματος, 73(8)
- διακοπή, 30, 73(9)
- διακοπή συζητήσεως θέματος ἐπὶ εἴκοσι τέσσαρας ὥρας, 77(2)
- διάρκεια, 73(7)
- δικαιολόγησις ψήφου, 60
- εγγραφή Βουλευτοῦ διὰ, 73(7)
- εισηγητικὴ, 24
- ἐκ μέρους Επιτροπῆς, 24, 73(7)
- ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Βουλευτοῦ, 20, 25
- ἐκ χειρογράφου, 26
- ἐπὶ ἐγερθέντος νέου θέματος, 24
- ἐπὶ θέματος ἀναφερομένου εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, 73(7)
- ἐπὶ θέματος ἐκκρεμούντος ἐνώπιον δικαστηρίου, 28
- ἐπὶ θέματος ἐκτὸς τάξεως, 29
- ἐπὶ θέματος τάξεως ἢ διαδικασίας, 20, 30
- ἐπὶ νομοσχεδίου καὶ προτάσεως νόμου, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπείγουσας φύσεως, μετὰ τὴν παρέλευσιν τεσσαράκοντα οκτῶ ὡρῶν ἀφ' ἧς διενεμήθη ἡ ἐκθεση, 73(5)
- ἐπὶ προσωπικῆς ἐπιθέσεως, 24, 73(9)
- ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, 24
- ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ, 20, 73(7)
- ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ, 26
- ἐπὶ τερματισμοῦ τῆς συζητήσεως, 73(7)
- ἐπὶ υπάρξεως ἀντιθέτων γνώμων, 73(7)
- κατόπιν ἀδείας Προέδρου, 22, 30, 73(7)
- μετὰ τὴν ψήφισιν προτάσεως νόμου, 60
- μη παρέκκλισις ἐκ τοῦ θέματος, 27
- πλέον ἢ ἀπαξ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, 24
- σειρά, 73(7)
- ταυτόχρονος ζήτησις ἀδείας, 23
- υπὲρ ἢ ἐναντίον προτάσεως, 73(7)
- υπὸ Προέδρου Βουλῆς, 8
- υπὸ μορφὴν δηλώσεων, 26

υποστήριξης προτάσεως ή τροποποιήσεως, 24, 25

ΑΝΑΠΟΜΠΗ-

δημοσίευσις νόμου, αποφάσεως ή του προϋπολογισμού οσάκις η Βουλή εμμείνη επ' αυτών, 51(4)

νόμου, 62, 51(3)

Προϋπολογισμού, 62, 51(3)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ-

ανάγνωσις, 75

άρνησις παροχής, 76

εις ερωτήσεις Βουλευτών, 76

κυκλοφορία, 75

μη ικανοποιητική, 76

ΑΠΑΡΤΙΑ-

Βουλής, 77(1)

Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 40

ΑΠΟΥΣΙΑ-

Βουλευτού, 15

Βουλευτού εκ της πρώτης συνεδριάσεως της πρώτης συνόδου, 5

διαπίστωσις, 14

έγγραφος υποβολή λόγων απουσίας, 17

ειδοποίησις περί απουσίας, 17

εξέτασις απουσίας, 16, 18

Προέδρου Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 37

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ-

απερχομένης Βουλής επί θεμάτων επείγουσών και εξαιρετικών απροβλέπτων περιστάσεων, 68

Βουλής, 78

έναρξις ισχύος αποφάσεων Βουλής, 82

επί αρνήσεως του Προέδρου να θέση τροπολογίαν εις ψηφοφορίαν ως περιέχουσαν φράσεις απρεπεείς,
58

επί διαλύσεως της Βουλής, 67(1)

επί θέματος μη προνοουμένου υπό του Κανονισμού, 85

επί τερματισμού της συζητήσεως, 34

επί της σειράς των προταθέντων τροπολογιών, 56

Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 46

περί παρατάσεως ισχύος της καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης υπό Βουλής, 183(6)

προς παραπομπήν εις πλείονας Κοινοβουλευτικές Επιτροπάς, 41

ΑΝΑΦΟΡΑΙ-ΒΛ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΙ

ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ-

τήρησης πρακτικών, 67, 68, 69, 70, 71

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ-

αποζημίωσις, 84

απουσία άνευ ευλόγου αιτίας, 15

άρνησις διορισμού εις Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν, 38

διαβεβαίωσις υπό, 5, 69

δήλωσις ότι ανήκει εις πολιτικήν κομματικήν ομάδα, 84

δικαιολόγησις απουσίας, 17

δικαιολόγησις ψήφου, 60

εισηγητής θέματος, 24

έκπτωσις δικαιώματος επιδόματος παραστάσεως, 15

επιθεώρησις και ανάγνωσις πρακτικών υπό, 71

ερωτήσεις υπό, 72, 73, 74 (Βλ. επίσης "ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ")

ευπρεπής συμπεριφορά, 36

κατάθεσις τροπολογίας υπό, 54, 55

λήψις αντιγράφων πρακτικών ατελώς, 71

ποινική δίωξις, 83(1)

πρεσβύτερος, 4, 72(3)

πρόθεσις απουσίας υπό, 17

προσφυγή εις το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον ίνα αποφασισθή εάν συντρέχουσι εξαιρετικά περιστάσεις διά την ψήφισιν νόμου υπό της απερχομένης Βουλής, 143(1)

προσωπική επίθεσις, 24, 73(9)

πρότασις προς τροποποίησιν των Κανονισμών, 79, 80

συμμετοχή εις εργασίας Βουλής και Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, 13

συμμόρφωσις προς τον Κανονισμό, 35

ΒΟΥΛΗ-

αγορεύσεις, 20, 73

απαρτία, 77(1)

απερχομένη, 65(2), 67(2), 68

αποφάσεις και νόμοι, 78

αρχείον, 70

Γραμματείς, 7

διαβεβαίωσις υπό Βουλευτών ενώπιον, 5, 69

διαγραφή θεμάτων του Κεφ. Δ', 78Γ, διαδικασία και διάρκεια συζήτησης Κεφ. Δ' της ημερήσιας διάταξης, 78Α

διάλυσις, 67(1)

διάρκεια τακτικής συνόδου, 74(2)
 διατάξεις του Συντάγματος αναφερόμενοι εις, 3
 δίωξις Προέδρου Δημοκρατίας επί εσχάτη προδοσία υπό, 45(2)
 εγκατάστασις Προέδρου Δημοκρατίας υπό, 42
 έκτακτος σύνοδος, 67(3), 72(2), 74(3), 7Α
 εκπρώπησις, 8
 έναρξις και λήξις συνεδριάσεως, 76(1)
 έγκρισις ή απόρριψις προκηρύξεως περί κηρύξεως καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, 183(5)
 ημερήσια διάταξις, 11
 θητεία, 65(1)
 θητεία νεοεκλεγομένης Βουλής μετά την διάλυσιν, 67(3)
 Κοινοβουλευτικά Επιτροπαί, 37
 Κοσμήτορες, 7
 μυστική συνεδρία, 75(2)
 ορισμός, 2
 ουδεμία απόφασις αντίθετος προς το Σύνταγμα, 179(2)
 πρακτικά, 67, 73(11)
 Πρόεδρος, 6
 Προσωπικόν, 8
 πρώτη συνεδρία πρώτης τακτικής συνόδου, 4
 σειρά συζήτησης θεμάτων Κεφ. Δ', 78B
 Τακτική σύνοδος άνευ συγκλήσεως, 74(1)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ ΒΟΥΛΗΣ-

ανάληψις θέσεως, 7
 διορισμός, 8, 72(4)
 έλεγχος παρουσίας Βουλευτών υπό, 14
 καθήκοντα, 9, 73(10)

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ)-

διαδικασία εγκρίσεως, 65
 έκθεσις επί, 64
 παραπομπή εις Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 63

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΦΑ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΙ-

κατάθεσις εις την Βουλήν, 66
 παραπομπή εις Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν, 66
 πόρισμα, 66

ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΙΣ-

απουσιάζοντος Βουλευτού εκ της πρώτης συνεδρίας, 5
Βουλευτού, 5, 69

ΕΚΛΟΓΑΙ-

αναπληρωματική, 66(2)
καθορισμός ημερομηνίας οσάκις η Βουλή διαλύεται, 67(2)

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΓΛΩΣΣΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ-

γενικά, 3(1)
μετάφρασις εκ της μιας επισήμου γλώσσης εις την άλλην, 73(8)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΑΠΟΥΣΙΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ-

αποκοπή μηνιαίου επιδόματος παραστάσεως, 16
εξέτασις απουσίας Βουλευτού υπό, 16, 18
κατάθεσις και διάθεσις περικοπτομένου μηνιαίου επιδόματος εις ειδικόν ταμείον υπό τον έλεγχον
Επιτροπής, 19

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ-

διορισμός Βουλευτών ως μελών Κοινοβουλευτικής Επιτροπής υπό, 37, 73(3)
εξέτασις αρνήσεως διορισμού Βουλευτού εις Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν, 38
καταρτισμός Κοινοβουλευτικών Επιτροπών υπό, 73(3)
ορισμός Προέδρου και αναπληρωτού Προέδρου και μελών Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 37
σύνθεσις, 73(2)

ΕΡΜΗΝΕΙΑ-

Επιτροπής επί των απουσιών Βουλευτών, 12, 16
Κανονισμού Βουλής, 2

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-

απαντήσεις εις, 75, 76
έγγραφος υποβολή, 72
μη ικανοποιητική απάντησις εις, 76
προσβλητικά εκφράσεις εις, 74
περιεχόμενον, 73
σύντομος, 74

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ-

αίτησις προς εγγραφήν θέματος, 77
ανακοίνωσις υπό Προέδρου Βουλής της, 76(2)
διακοπή συζητήσεως εγγεγραμμένου θέματος, 31, 77(2)
διανομή εις Βουλευτάς, 76(3)

εγγραφή θέματος λόγω μη απαντήσεως ή μη ικανοποιητικής απαντήσεως, 76
καταρτισμός, 11
περιεχόμενον, 11
προσθήκη ή τροπολογία υπό Βουλευτού, 73(6)
συζήτησις θέματος ιδιαίτερος εξαιρετικού ενδιαφέροντος, 78

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ-

κατάθεσις της προκηρύξεως εις την Βουλήν, 183(4)
λήξις ισχύος, 183(6)
ουδεμία νομική ισχύς εν περιπτώσει απορρίψεως υπό Βουλής, 183(5)
παράτασις ισχύος, 183(6)

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ-

άδεια αγόρευσης/ομιλίας, 43
απαρτία, 40
αποφάσεις, 46
αυτεπάγγελτη εξέταση, 41Α
γνωστοποιήσις της συνεδριάσεως αποστέλλεται εις τον οικείον Υπουργόν, 42(2)
δημοσιότητα συνεδριάσεων, 46Α
διαδικασία συζήτησης, 42
διεύθυνσις εργασιών, 39Α
διορισμός Βουλευτού, 37, 73(3)
ετοιμασία εκθέσεων, 47Α
εξέταση υπομνημάτων, 48
καταρτισμός, 73(3)
κλήσις ενδιαφερομένων, 42(4)
κυκλοφορία εκθέσεων, 73(5), 47Α(2)
λειτουργία υπεπιτροπών, 46Β
παραπομπή νομοσχεδίου ή προτάσεως νόμου εις, 73(5), 41
παρουσία Υπουργών, 42(3)
πρακτικά συνεδριών, 47
Πρόεδρος, αναπληρωτής Πρόεδρος και μέλη, 37
προσωπικά συμφέροντα, 44
σύγκλησις κοινών συνεδριάσεων, 41
σύγκλησις συνεδρίας, 39
συζήτησις εις πλείονας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 41
τόπος συνεδριάσεως, 39Α
ψηφοφορία, 45

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΣ-

πολιτική ομάς δικαιουμένη αναγνώρισεως, 83

ΚΟΣΜΗΤΟΡΕΣ-

ανάληψις θέσεως, 7

διορισμός, 8, 72(4)

καθήκοντα, 10

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ-

έκπτωσης εκ του δικαιώματος λήψεως, 15

κατάθεσις περικοπτομένου ποσού εις ειδικόν ταμείον, 19

ΜΗΤΡΩΟΝ-

τήρησις διά σκοπούς παρουσίας Βουλευτών, 14

ΝΟΜΟΙ-

αναπομπή, 62, 51(3), 51(4)

απερχομένης Βουλής, 68

έναρξις ισχύος, 82

ουδείς νόμος αντίθετος προς το Σύνταγμα, 179(2)

συνομολόγησις συνθήκης, συμβάσεως ή διεθνούς συμφωνίας διά, 169(2)

σύνταξις εις την επίσημον γλώσσαν, 3(2)

υπέρτατος νόμος το Σύνταγμα, 179(1)

ψηφισις-γενικά, 78(1)

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ (Βλ. και ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ)-

αιτιολογική έκθεσις, 49

ανάγνωσις και συζήτησις κατ' άρθρον και εις το σύνολον, 53

αρνητική ψήφος ή αποχή, 60

αύξησις προϋπολογισμού διά, 80(2)

δικαίωμα υποβολής, 80(1)

διορθώσεις αριθμητικών σφαλμάτων, 57

έκθεσις επί, 52

επείγουσης φύσεως, 73(5)

κατάθεσις και δημοσίευσις, 51

κατ' αρχήν συζήτησις, 53

παραπομπή εις Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 73(5)

συζήτησις υπό Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, εξαιρουμένων των επείγουσης φύσεως, μετά παρέλευσιν τεσσαράκοντα οκτώ ωρών, 73(5)

σύνταξις εις την επίσημον γλώσσαν, 3(2)

τελική ανάγνωσις, 59

τροπολογία και υποτροπολογία επί, 54, 55, 56

τροπολογία μετά την συμπλήρωσιν συζητήσεως-μη αποδεκτή, 57
 τροποποιήσεις αναφορικά με γλωσσικά ή γραμματικά βελτιώσεις, 57
 ψήφισις δι' απλής πλειοψηφίας, 78(1)
 ψήφισις εις το σύνολον, 53, 59
 ψήφισις κατ' άρθρον, 53

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΣ-

αναγνώρισις πολιτικού κόμματος ως, 73(12)
 δήλωσις Βουλευτού ότι ανήκει εις, 84
 εκπροσώπησις εις Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν, 73(4)
 λήψις υπ' όψιν προτάσεων υποβαλλομένων κατά τον καταρτισμόν των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών
 υπό, 73(3)
 ορισμός και ανακοίνωσις Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου, 83

ΠΡΑΚΤΙΚΑ-

αποστολή προς τα μέλη Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 47(2)
 αντίρρησις κατά των, 68, 73(11)
 ατελής λήψις, 71
 Βουλής -εξ ολοκλήρου, 73(11)
 δακτυλογράφησις εντός 3 ημερών από της συνεδρίας, 67
 δημοσίευσις, 69
 διόρθωσις, 68
 έλεγχος του κειμένου υπό Βουλευτών, 67
 επιθεώρησις, 71
 Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 47, 73(11)
 τήρησις εις αρχείον, 70
 υπογραφή υπό Προέδρου, 70

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ-

αρμοδιότητες, 8
 άσκησις καθηκόντων Προέδρου υπό του πρεσβυτέρου Βουλευτού, 72(3)
 γνωστοποίησις συνεδριάσεως Βουλής υπό, 76(2)
 διορισμός γραμματέων και κοσμητόρων Βουλής, 72(4)
 εκλογή, 6, 72(1)
 κένωσις θέσεως του, 72(2)
 κήρυξις ενάρξεως και λήξεως Βουλής υπό, 76(1)
 κοινοποίησις ψηφισθέντος νόμου υπό, 61
 μη αποδοχή προτάσεως προς θέσιν ζητήματος εις ψηφοφορίαν υπό, 32
 πρεσβύτερος, 4, 72(3)
 πρόσκαιρος απουσία, 72(3)
 συμμετοχή εις Επιτροπήν Επιλογής, 73(2)

υποβολή θέματος προς ψηφοφορίαν υπό, 33
υπογραφή επισήμων πρακτικών Βουλής υπό, 70

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ-

δικαίωμα αρνησικυρίας περί παρατάσεως της καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, 183(6)
έκδοσις νόμου υπό, 61, 52
κατάθεσις εις την Βουλήν της υποβληθείσης εκθέσεως του Γενικού Ελεγκτού επί των υπηρεσιών αυτού, 116(4)
κατάθεσις εις την Βουλήν της υποβληθείσης Εκθέσεως του Διοικητού της Εκδοτικής Τραπέζης επί του νομίσματος των Κεφαλαίων και Αξιών, 119(5)
ψήφισμα Βουλής διά δίωξιν επί εσχάτη προδοσία, 45(2)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ (Βλ. και ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ)-

κατάθεσις και δημοσίευσις, 51, 80
παράδοσις εις τον Πρόεδρον αντιγράφου, 50

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-

αγορεύσεις επί, 26
αναπομπή, 62, 51(3), 51(4)
αύξησις δαπάνης ή μεταβολή του σκοπού συμπληρωματικού προϋπολογισμού υπό της Βουλής απαγορεύεται, 167(6)
αύξησις προϋπολογισμού υπό Βουλευτού απαγορεύεται, 80(2)
ενέργειες δαπάνης όταν δεν έχει ψηφισθή, 168(3)
κατάθεσις εις την Βουλήν, 81(1)
ψήφισις, 81(1)

ΣΥΝΤΑΓΜΑ-

ενσωμάτωσις διατάξεών του εις τον Κανονισμόν, 3
ερμηνεία, 2
ουδείς νόμος ή απόφασις της Βουλής αντίθετος προς, 179(2)
υπέρτατος νόμος, 179(1)

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑΙ-

διανομή εις τους Βουλευτάς, 55
θέσις εις ψηφοφορίαν, 56
κατάθεσις παρά τω Προέδρω, 54
μετά την κατ' άρθρον συζήτησιν, 57
προφορικάί, 55
συζήτησις, 56
συντεταγμένοι δι' απρεπών φράσεων, 58

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ-

- απόφασις Βουλής διά, 82
- μελέτη υπό Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 81
- πρότασις Βουλευτού διά, 79, 80

ΥΠΟΥΡΓΟΙ-

- γνωστοποίησις συνεδριών Επιτροπών εις, 42(2)
- παρουσία εις Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, 42(3)
- Υπουργός Οικονομικών, 16

ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΙ-

- απλή πλειοψηφία, 78(1)
- διαδικασία θέσεως ζητήματος εις, 32, 33
- δικαιολόγησις ψήφου, 60
- ενιαία καταμέτρησις ψήφων, 73(10)
- επί προτάσεως τερματισμού της συζητήσεως, 34
- επί του προϋπολογισμού, 81(1)
- θέσις τροπολογίας και υποτροπολογίας εις, 56